

RAPPORT

Kompetanseutvikling i kystskogbruket 2014- 2018

Sluttrapport for prosjektet «Kompetanseutvikling i kystskogbruket»

Skognæringa Kyst fikk på nyåret 2014 fra tilsagn fra Verdiskapingsfondet for skogbruk, Utviklingsfondet for skogbruk og Skogkurs med støtte til gjennomføring av et 3-årig kompetanseutviklingsprosjekt for kystskogregionen.

Målet med prosjektet har vært å utvikle skogeierretta tiltak og kommunikasjonsmodeller/verktøy for å øke skogaktiviteten, verdiskaping og sysselsetting i kystskogbruket. Prosjektet har fulgt opp tilrådingene i Melding om kystskogbruket.

Prosjektet er skissert som et hovedprosjekt med fylkesvise feltprosjekt. Prosjektleder i Skognæringa Kyst har bistått med kompetanse og praktisk arbeid for oppstart av feltprosjekt i de ulike fylkene. Slik har Skognæringa Kyst fungert som nav for erfaringsutveksling og kompetansemegler for de ulike feltprosjektene, hvor ulike modeller for kommunikasjon og informasjon opp mot aktivitetsskapende tiltak har vært prøvd ut.

Gjennomføring

Det er gjennomført fem feltprosjekter for utprøving av informasjonskanaler for å nå skogeier med informasjon, utvikling av kompetansepakker, og utvikling og tilrettelegging av arbeidsmetodikk for aktivitetsskapende tiltak.

For å unngå oppbygging av nye strukturer, har det vært lagt vekt på å knytte feltprosjektene opp mot eksisterende aktivitet. Behovet for lokal finansiering gjorde det tidkrevende å få etablert feltprosjekter. Prosjektet måtte derfor i 2016 søke finansieringskildene om forlengelse av prosjektperioden ut 2017.

Fylkesvise skognæringsforum har hatt eierskapet til fire av feltprosjektene, disse har hatt lokal/regional forankring og hovedfinansiering. Fylkesmannsgruppa i Kystskogbruket har hatt eierskap og delfinansiering av det femte feltprosjektet. Skogkurs har vært viktig samarbeidspartner i feltprosjektene, og har i tillegg hatt prosjektledelsen FM-gruppas prosjekt.

Kort oppsummering av feltprosjektene:

- Nordland – skogeierretta tiltak knyttet til merverdi fra skogen – utvikling av APP for mobil, nettbrett og PC som inngang til å skogeier på nye måter.
- Trøndelag – utvikling av skogeierretta informasjon om trøndelagsskogbruket presentert gjennom nyhetsbrev på epost, og formidlet gjennom digital utgave av fagbladet Norsk Skogbruk. Samarbeid med skogpådrivernetverka i Trøndelag og Norsk Skogbruk.
- Rogaland – Det grønne gullet – fagartikler i lokal presse kombinert med sosiale medier og kurs/fagmøter. Samarbeid med Skogselskapet i Rogaland
- Vest-Agder – utvikling av prototyp av e-book retta mot nye skogeiere på Agder. Boka kan med enkle grep tilpasses andre fylker i kystskogbruket. Samarbeid med Agder Skogselskap.
- Felles fylkesoverbyggende prosjekt i samarbeid med FM-gruppa i Kystskogbruket. Utvikling av kompetansepakke tilpassa kystskogbruktes veiledningsapparat for kursing av kystskogeieren.

Mer informasjon om feltprosjektene innhold og resultater på side 3-7, med lenker til utviklede verktøy og prosjektrapporter.

Økonomi i prosjektet

Tilsagnet fra Verdiskapingsfondet for skogbruk forutsetter at prosjektledelse utgjør maksimalt 27 % av totalbudsjettet, og at støtten skal gå til direkte utviklingskostnader. Dette gjorde det nødvendig å

hente inn en vesentlig andel fylkesvis finansiering i etablering av feltprosjektene og prosjektledelse. Etablering av selvgående feltprosjekter, med god fylkesvis finansiering, tok derfor tid. De første to prosjektårene ble bruk på å utrede ulike prosjektideer og finansieringsmuligheter, og de fem gjennomførte feltprosjektene har derfor ikke pågått i mer enn opp til to år.

Enkelt forklart har Utviklingsfondets tildeling finansiert drift av hovedprosjektet, mens Verdiskapingsfondets tildeling og Skogkurs sin egeninnsats er fordelt på feltprosjektene, og har gått direkte til kostnader knyttet til utvikling av skogeierretta tiltak og kommunikasjonsmodeller/verktøy.

Styret i Skognæringa Kyst har vært styringsgruppe for prosjektet, og utgifter til styringsgruppemøter er slik dekket av Skognæringa Kyst. Nødvendige reiser er gjennomført i forbindelse med andre aktiviteter i fylkene, slik har vi greid å holde reiseutgiftene på et minimum.

Forenklet prosjektrekningskap kan skisseres slik, hvor grønne felter representerer utgifter knyttet til hovedprosjektet, mens blå felter representerer arbeidet i feltprosjektene:

Årlige kostnader		Budsjett 2014	Regnskap
Prosjektledelse	kr.	232 500	261 767
Kontorhold, regnskap	kr.	50 000	51 196
Styringsgruppemøter	kr.	10 000	404
Reisekostnader	kr.	10 000	7 651
Utvikling av informasjonskanaler, «verktøykasse», m.m.*	kr.	310 000	499 100
Kommunikasjonsrådgivning/konseptutvikling*	kr.	500 000	810 000
Utvikling av kurspakker, skogfaglig bistand (Skogkurs)**	kr.	500 000	1 268 949
Kostander i feltprosjekta	kr.	950 000	910 000
Egeninnsats skognæringa***	kr.	600 000	1 778 100
Sum	kr.	3 162 500	5 587 167
Finansiering		Budsjett	Regnskap
Utviklingsfondet for skogbruk*	kr.	300 000	300 000
Verdiskapingsfondet for skogbruk *	kr.	812 500	812 600
Egeninnsats Skogkurs**	kr.	500 000	1 268 949
Samlet annen finansiering i feltprosjektene***	kr.	800 000	910 000
Andre prosjektmidler****		150 000	499 100
Anslag egeninnsats fra skognæringsaktørene i feltprosjekta	kr.	600 000	1 778 100
Sum total prosjektramme	kr.	3 162 500	5 568 749
Totalt overforbruk i prosjektet	kr.		- 18 418

Gjennomføringa av prosjekt ble krevende med de sterke føringene for bruken av midlene, men Skognæringa Kyst er godt fornøyd med sluttresultatet fra prosjektet. Med fylkesvis delfinansiering har tilskuddsmidlene fra Skogkurs, Utviklingsfondet for skogbruk og Verdiskapingsfondet for skogbruk generert stor aktivitet og mye konkret utviklingsarbeid. I tillegg er Kystskogbrukets samhandling med Skogkurs styrket og utviklet, et godt grunnlag for samarbeidet framover.

Regnskapsgodkjent prosjektrekningskap og fullstendige prosjektrapporter er vedlagt.

I det følgende gis en kort oppsummering av hvert feltprosjekt, med oversikt over opprinnelig budsjett, fordeling av midler fra Verdiskapingsfondet, og med tall hentet fra regnskapene som viser faktisk egeninnsats og fylkesvis finansiering:

Feltprosjekt Nordland

Kontaktperson: Kurt Jessen Johansson, leder i Skognæringsforum Nordland

Prosjektleder: Torgunn Sollid, Skognæringa Kyst

Budsjett i kr	VsF- andel i kr.	Lokal finansiering	Skogkurs egeninnsats i kr.	Næringas egeninnsats i kr.
1 010 000	200 000	551 600	0	1 147 600

Tema

Merverdi fra skogen – spesielle virkeskvaliteter for bygningsvern som inngang til kompetansehevende tiltak retta mot skogeier. Kompetanseutvikling retta mot spesielle virkeskvaliteter i egen skog, Mer verdi fra skogbruksplanen, utvikling av APP gjennom mulig samarbeid med HiNT. Verdikjede-perspektiv, skogeiere, bygdesag og tradisjonshåndverkere med i prosjektet.

Samarbeidsparter: Nord Universitet/Geodata., Kommunene i regionen; Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes og Rana, Helgeland Museum, Skogeierlaga i regionen, Trøndelag Forsking og Utvikling (TFoU), Jemtli (svensk part), regionale maskinentreprenører, tradisjonshåndverkere og bygdesagbruk, Vefsna Regionalpark, Statskog, FM i Nordland og Tredriver i Nordland.

Status: Prosjektet bel avsluttet i november 2017

Resultat knyttet til nytt verktøy i prosjektet

I prosjektbeskrivelsen er arbeidet med utvikling av app for kartfesting av spesielle virkeskvaliteter i skog skissert gjennomført i et samarbeid med GIS-studiet ved Nord Universitet. Til tross NU sitt ønske om samarbeid, viste dette seg å være vanskelig gjennomføre. Vi har derfor valgt å kjøpe utviklingsarbeidet. Det er gjort et omfattende og grundig utviklingsarbeid med appen. Utviklingen av selve verktøyet er utført av Geodata, og vi har vært svært heldige med kontaktperson i firmaet, Roy Svaliaunet, viste seg å ha skogbruksfaglig utdanning som bakgrunn. Dette har vært en stor fordel, siden forståelsen for konseptet var på plass fra første stund, i tillegg til god innsikt i og kunnskap om det skogfaglige innholdet som skulle på plass i verktøyet.

Kystskogbruket

Publisert av Torgunn Sollid (9) · 7. april · €

Artig med app! Skal bli interessant å se om dette blir et verktøy som skogeiere og andre aktuelle "registratorer" vil benytte seg av. Våre svenske partnere er svært fornøyd, og mener dette også vil være et virkemiddel i nettverksarbeid deres.

Det er gjennomført uttesting med aktuelle brukere for innspill til forbedringer, både på norsk og svensk side. Det er også gjennomført kurs i bruk av appen, med målgruppe skogeiere, bygdesagbrukere, skogbruksplanleggere fra tømmerkjøperne og andre interesserte.

Appen vil bli forvaltet av relevante aktører, det arbeides for å få på plass avtale med bygdesagforeningen. Svensk part knytter forvaltning av appen til foreningen Traditional Crafts.

For utdypende informasjon, se prosjektrapport med prosjektrekningskap [her](#).

Feltprosjekt Trøndelag				
Kontaktperson: Leder for Arena Skog, Kjersti Kinderås				
Prosjektleder: Line Venn, Norsk Skogbruk i tett samarbeid med Torgunn Sollid, Skognæringa Kyst				
Budsjett i kr	VsF- andel i kr.	Lokal finansiering	Skogkurs egeninnsats i kr.	Næringas egeninnsats i kr.
812 800	200 000	55 000	30 000	160 000
Samarbeidsparter: Norsk Skogbruk, Skognæringa Kyst og pådrivernetverka i Namdal, Innherred, Meldal og Orkdalsregionen.				
Tema: Mobilen som "kompetanse-hevingskanal" i pådriverprosjekt. Et utvalg nyes skogeiere (vurdert av skogpådriverne i nettverka) har fått tilbud om Informasjonspakke tilpassa nye skogeier: Norsk Skogbruk med innhold tilpasset nye skogeiere, tilsendt i papirutgave, digital utgave, som nyhetsbrev på epost og mobil.				
Status: Gjennomført fra november 2016 – november 2017.				
<p>Resultat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pakken ble introdusert med førsteutgave med Trøndelagsskogbruket og pådrivernetverka som tema. Gode tilbakemelding på denne første utgaven i papir. - Mentorene i skogpådriver-nettverka skulle knytte arbeidet sitt opp mot informasjonspakken, og sjekker ut om vi når skogeiere på denne måten. - Pådrivernetverka med «skogmentorer» har ikke i forventet grad bruket nyhetsartikler som informasjonskanal for å nå ut med relevant informasjon. Slik har det blitt mindre respons enn forventet. Kan skyldes både stort arbeidspress hos skogpådriverne, og at dette er blitt «glemt» i arbeidshverdagen. Men det kan også skyldes at mange skogeiere ikke opplever et fagblad av denne typen som relevant for dem. - Egen fane for kystskogbruket på Norsk Skogbruk, med saker særlig relevante for kystskogbruket - «Gjensidig opplening» på hjemmesidene Kystskogbruket.no og digital utgave av Norsk Skogbruk, →Har gitt økning i treff på sidene hos Norsk Skogbruk, men liten effekt på Kystskogbruket.no. - Utviklingsarbeid utført av Norsk Skogbruk for tilpassing av mobilutgave og nettsted - Prosjektet evalueres med spørreundersøkelse, og Norsk Skogbruk har i etterkant sendt ut en spørreundersøkelse til deltakerne for innspill til forbedringer på innhold, bruk av nyhetsbrev og om mobilen er en egna plattform for fagartikler tilpassa kystskogeier. 				
				
<p>Viktige erfaringer fra arbeidet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fagbladet Norsk Skogbruk blir trolig oppfattet som for faglig tungt for skogeiere med «tynn tråd» til skogeierrollen. Som erfaringene fra Rogaland viser, kan et samarbeid mellom Norsk Skogbruk og lokale aktører for faglige artikler i lokal presse være en bedre inngang. - Det er imidlertid viktig å evaluere samlet etter at resultatene fra spørreundersøkelsen er klar. - Resultatene fra undersøkelsen blir å finne på Kystskogbruket.no. 				
<p>Prosjektrapport og nyhetssak om prosjektet på Kystskogbruket.no.</p>				

Feltprosjekt Rogaland				
Kontaktperson: Olaf Gjedrem, leder Rogaland skognæringsforum				
Prosjektleder: Gerd Inger Aarnes, daglig leder Skogselskapet i Rogaland, prosjektleder og sekretær for Rogaland Skognæringsforum.				
Budsjett i kr	VsF- andel i kr.	Lokal finansiering	Skogkurs egeninnsats i kr.	Næringas egeninnsats i kr.
382 500	80 000	212 500	0	200 500
Tema: Informasjonsserien <i>Skogen – det grønne gull</i> treffer skogeiere med informasjon fra flere hold. Både direkte på kurs og skogdager, gjennom pressen, gjennom sosiale medier og gjennom kommunen og næringsaktører. På denne måten vil vi gjøre informasjon lettere tilgjengelig for skogeieren anno 2017.				
Status: De deler av prosjektet som involverer Skognæringa Kyst og uttesting av kompetansekanaler er avsluttet. For merinformasjon, se prosjektrapport for 2017 her.				
Samarbeidspart: Skogselskapet i Rogaland, Skogkurs, kommunene i regionen og FM.				
Resultat				
<ul style="list-style-type: none"> - Fagartikler: Fem artikler har blitt produsert slik som planlagt. De ble publisert i Bondevennen og etterpå i noen andre kanaler, blant annet Skogselskapet.no, Vestnytt og Norsk Skogbruk. - Fagarrangement: Hver artikkel er akkompagnert av et fagarrangement to steder i fylket som tar sikte på å gi utdypende informasjon om temaet. Skogbruk har deltatt med faglig innhold på flere av arrangementene. - Informasjon på kommunene sine nettsider: Kommunenes rådgivere på skog har blitt tilbudt en mal med informasjon om skogbruk til sine nettsider. Til nå er det kun Hjelmeland kommune som har tatt i bruk malen. Noen av de andre kommunene har vært flinke til å legge ut nyheter når vi har arrangement. Dette arbeidet følges opp i videreføringa av prosjektet. - Facebooksiden «Spør Skogbrukssjefen». Her vil det legges ut råd og informasjon om kurs o.l. for skogeiere. Skogeiere kan også bruke siden til å legge ut spørsmål som en rådgiver med kompetanse på skog kan svare på. Fylkesmannen og kommunene sine rådgivere vil svare på spørsmålene. Prosjektet har hatt redaktøransvar for Facebooksiden. Gode erfaringer så langt, 				
Viktige erfaringer fra arbeidet:				
<ul style="list-style-type: none"> - De nye tilnærmingene har gitt god deltakelse på fagarrangementer, med tilbakemeldinger om at faglige artikler i lokalpresse blir lest! - Lokal presse er ofte samarbeidsvillig, og tar imot ferdige fagartikler. Det er imidlertid tidkrevende å produsere gode fagartikler, og forutsette at det finnes lokale drivkrefter som kan sette relevante lokale tema og problemstillinger på dagsorden. - Sosiale medier har et uutnyttet potensiale som kanal for enklere skogfaglige spørsmål og svar, men forutsetter at det finnes en skogbrukssjef i kommunen med tilstrekkelig skogfaglig kompetanse. - Slik også feltprosjektet i Trøndelag viser, kan en utvikling av samarbeidet med Norsk Skogbruk være en inngang for å skire både den journalistiske og faglige kvaliteten. 				
For mer informasjon, se vedlagte prosjektrapport for 2017, eller på kystskogbruket.no .				

Feltprosjekt Vest-Agder				
Kontaktperson: Christian Espegren, daglig leder Agder Skogselskap				
Prosjektleder: Kåre Haukaas, Agder Skogselskap				
Budsjett i kr	VsF- andel i kr.	Lokal finansiering	Skogkurs egeninnsats i kr.	Næringas egeninnsats i kr.
442000	130 000	25 000	70 000	42 000
Tema Utvikling av prototyp E-bok for skogeiere i kystskogbruket, med V-A som eksempel.				
Samarbeidsparter: Agder Skogselskap, Skogkurs, FM i Aust- og Vest-Agder, Agder Fylkeskommune				
Status: E-bok er utviklet, men det gjenstår noe arbeidet med tilrettelegging for en utgave i PDF, til bruk for de som ikke kan laste inn I-books. Dette ferdigstilles av Skogkurs tidlig i januar. Prosjektrapport er utarbeidet, men ikke oversendt til Skognæringa Kyst ved årsskifte. Dette er trolig bare en forglemmelse. Prosjektrapporten kan ettersendes om ønskelig, men vil i tillegg bli tilgjengelig på Kystskogbruket.no				
Gjennomføring				
<ul style="list-style-type: none"> - Prosjektsøknad FM og FK i Vest—Agder høsten 2015, tilsagn våren 2016. Prosjektoppstart våren 2016, men arbeidet stoppet opp høsten 2016 pga. skifte av daglig leder/prosjektleder for Agder Skogselskap. Ny prosjektleder Kåre Haukaas fra 2017. - E-boka har nye skogeiere med lite kjennskap til skogbruk som målgruppa. Den henvender seg til målgruppa med en «folkelig tilnærming», og tar opp relevante tema for nye skogeiere. - Prosjektleder Kåre Haukaas har bruk et knippe nye skogeiere som referansegruppe for innspill til tema og innhold. 				
Resultat:				
<ul style="list-style-type: none"> - Utforming av prototyp fylkesvis E-bok for nye skogbrukere: <ul style="list-style-type: none"> o Generell allmenn skoginformasjon innledningsvis o Tematisk oppbygging o Tematisk relevant fylkesinformasjon i bokser o Viktige fellesopplysninger og fylkesoverbyggende kontaktinformasjon o Mye bruk av bilder, filmer, lenker og klikkbar informasjon. Fylkestilknyttede bilder kan skiftes ut. - E-boka vil bli tilgjengelig hos FM i Agder, Skogselskapet i Agder og hos Skogkurs, og kan fritt distribueres av interesserte aktører. - Årlig oppdatering og vedlikehold vil skje gjennom serviceavtale mellom Skognæringa Kyst og Skogkurs. 				
Viktige erfaringer fra arbeidet:				
<ul style="list-style-type: none"> - Lokal forankring for riktig utvelgelse av relevant fylkesvis informasjon er viktig. - Skogkurs sin kompetanse både knyttet til innhold og formidling har vært avgjørende 				
Så snart e-boka er klar for lansering, vil nyhetssak om boka bli publisert på Kystskogbruket.no , med lenke til prosjektrapport. E-boka finner du på hjemmesida til Skogselskapet i Agder og på Kystskogbruket.no , under fanen Kurs og kompetanse .				

Fylkesoverbyggende fellesprosjekt med FM-gruppa i Kystskogbruket				
Kontaktperson: Stein Bomo, leder for Fylkesmannsgruppa i Kystskogbruket				
Prosjektleder: Bjørn Einar Rakstang, Skogkurs				
Budsjett i kr	VsF- andel i kr.	Lokal finansiering	Skogkurs egeninnsats i kr.	Næringas egeninnsats i kr.
1 000 000	200 000	300 000	1 138 949	228 000
<p>Tema: Særtrekka for kystskogbruksfylka er mange små skogeiendommer, lite tradisjon for aktivt skogbruk, bratt og vanskelig terreng, og dårlig utbygd infrastruktur. En viktig premissleverandør av basiskunnskap retta mot skogeiere er Skogkurs sine kurspakker. Det er derfor behov for at disse tilpassing kystskogforhold i både innhold og profilering, slik at kurs og veiledning i praktisk skogbruk blir direkte retta mot kystskogeier.</p>				
<p>Samarbeidspart: fylkesmennene i kystfylkene, de fylkesvise skognæringsnettverkene og Skogkurs.</p>				
<p>Gjennomføring: Prosjektbeskrivelse, rollefordeling og finansiering klar for prosjektoppstart i januar 2017. Prosjektleder kom senere i gang med arbeidet enn planlagt, og arbeidet er derfor ikke ferdigstilt slik avtalen opprinnelig var. Det har imidlertid vært stor aktivitet i prosjektet siden juni med god framdrift, slik at ferdigstilling vil skje tidlig i 2018</p>				
<p>Resultat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grunnleggende kurs knyttet til hogst, planting og ungskogpleie: Med bakgrunn i en analyse av hvorfor det hogges for tidlig, hvorfor det ikke plantes og hvorfor det ikke utføres ungskogpleie, et, delvis inne og delvis ute, med fokus på disse aspektene. Kurset vil inneholde flere temaer, og økonomi/skogfond vil være en sentral del for å fokusere på verdien av skogen. Kurset er tilpasset målgruppen innholdsmessig og pedagogisk, skal skape ny forståelse og være en appetittvekker for de andre kursene. - Prøvekurs er gjennomført i samarbeid med Fylkesmennene i kommuner der det er ressurser til å samle skogeiere til kurs, samtidig som det skjer i områder som kan dekkes av kursinstruktører med skogfondkompetanse. - Det er til sammen gjennomført 9 testkurs i Rogaland (3), Sogn og Fjordane (2), Trøndelag (2) og Nordland (1). - Det er i tillegg i Nordland gjennomført to fagdager for veiledningsapparatet i kommunene, med til sammen 20 deltakende kommuner (som er svært bra for Nordland), med informasjon om kurspakken og for å få innspill til forbedringer. - RECO: Det er utarbeidet en kursplan med beskrivelse tilpasset kyststrøkene, denne profileres overfor entreprenører og tømmerkjørere i kystskogregionen. - Oppdatering av Kystskogbruket.no sin fane «Kurs og kompetanse», både e-bok og nye kurspakke vil bli å finne her. 				
<p>Viktige erfaringer fra arbeidet – se prosjektrapport utarbeidet av prosjektleder ved Skogkurs.</p>				
<p>Prosjektrapport vil legges ut sammen med nyhetssak om prosjektet på Kystskogbruket.no.</p>				

Prosjektregnskap

Årlige kostnader i kroner	Budsjett 2014	Regnskap
Prosjektledelse	232 500	261 767
Kontorhold, regnskap	50 000	51 196
Styringsgruppemøter	10 000	404
Reisekostnader	10 000	7 651
Utvikling av informasjonskanaler, «verktøykasse», m.m.*	310 000	499 100
Kommunikasjonsrådgivning/konseptutvikling*	500 000	810 000
Utvikling av kurspakker, skogfaglig bistand (Skogkurs)**	500 000	1 268 949
Kostander i feltprosjekta	950 000	910 000
Egeninnsats skognæringa***	600 000	1 778 100
Sum	3 162 500	5 587 167

Finansiering i kroner	Budsjett	Regnskap
Utviklingsfondet for skogbruk*	300 000	300 000
Verdiskapingsfondet for skogbruk *	812 500	812 600
Egeninnsats Skogkurs**	500 000	1 268 949
Samlet annen finansiering i feltprosjektene***	800 000	910 000
Andre prosjektmidler****	150 000	499 100
Anslag egeninnsats fra skognæringsaktørene i feltprosjekta	600 000	1 778 100
Sum total prosjektramme	3 162 500	5 568 749
Totalt overforbruk i prosjektet		- 18 418

* Summen er fordelt på følgende måte:

Hovedprosjektet - Oppfølging feltprosjektene, rapportering m.m.	302 600
Feltprosjekt Nordland	200 000
Feltprosjekt Trøndelag	200 000
Feltprosjekt Rogaland	80 000
Feltprosjekt Vest-Agder	130 000
Felles fylkesoverbyggende feltprosjekt i samarbeid med Fylkesmannen	200 000
Sum	1 112 600
**Regnskap fra Skogkurs viser en egeninnsats i prosjektet på kr	1 268 949
***Fylkesvise midler	910 000
****Andre prosjektmidler	499 100

Finansiering fylkesvise prosjekter	Budsjett 2014	Nordland		Trøndelag		Vest-Agder		Rogaland#		Fellesprosj. FM		Oppsummert regnskapstall
		Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	BUDSJETT	Regnskap	Regnskap	Regnskap			
Utvikingsfondet -prosj. led hovedprosj.	300 000											-
Verdiskapingsfondet *	812 500	200 000	200 000	130 000	80 000	200 000	200 000	1 138 949	810 000			810 000
Skogkurs **	500 000		30 000	100 000		1 138 949		1 268 949	1 268 949			1 268 949
Fylkesvise midler***	800 000	300 000		200 000	110 000	300 000		910 000	910 000			910 000
Fylkesvis egeninnsats næringa	600 000	1 147 600	160 000	42 000	200 500	228 000		1 778 100	1 778 100			1 778 100
Andre prosjektmidler****	150 000	251 600	55 000		192 500			499 100	499 100			499 100
	3 162 500	1 899 200	445 000	472 000	583 000	1 866 949		5 266 149	5 266 149			5 266 149

Feltprosjektet i Rogaland "Det grønne gullet" er ikke regnskapravideret, men gjennomføring av aktiviteter knyttet til kompetanseutvikling er gjennomført, se rapport og prosjektregnskap

Felles fylkesoverbyggende feltprosjekt

Kompetansebygging i kystskogregionen-

Felles fylkesoverbyggende kompetanseprosjektet Kystskogbruket.

Innledning og bakgrunn:

Særtrekka for kystskogbruksfylka er mange små skogeiendommer, lite tradisjon for aktivt skogbruk, bratt og vanskelig terreng, og dårlig utbygd infrastruktur.

Kystskogbruket sitt kompetanseprosjekt har som mål å øke skogbruksaktiviteten i kystskogbruket gjennom skogeierretta arbeid. Dette skjer mellom anna gjennom feltprosjekt i Skognæringsforuma. Torgunn Sollid er prosjektleder. Vi ser stor nytte i samarbeid innafor Kompetanseprosjektet.

En viktig premissleverandør av basiskunnskap retta mot skogeiere er Skogkurs sine kurspakker. I tillegg viser det seg at tiltak som fremmer fornuftig samarbeid mellom skogeiendommer også gir verdfull kunnskap til skogeier i møte med forvaltning så vel som næring. Her er det viktig å ta i bruk nye erfaringer omkring ressurskartlegging, skogplanlegging og samarbeidsmodeller.

Fylkesmannen er en viktig faginstans for skogbruket i kystfylkene. Som en del av trepartssamarbeidet i Kystskogbruket, som vidare består av Fylkeskommunalt Oppfølgingsprogram for Kystskogbruket og Skognæringa Kyst, forvalter FM-gruppa fordelingen av Kystskogmidlene som tildeles Kystskogbruket.

Fylkesmannsgruppa i Kystskogbruket har i dialog med Landbruksdirektoratet i april og juni, og en grundig gjennomgang i fylkesmannsgruppa, gitt føringer for innholdet i prosjektet. Prosjektleder for Kompetanseutviklingsprosjektet har på bakgrunn av dette i samarbeid med Skogkurs utarbeidet prosjektbeskrivelsen, og skissert konkrete tiltak og aktiviteter i fellesprosjektet.

Situasjonsbeskrivelse:

Det er stort behov for utviklingsarbeid for å finne nye arbeidsmetoder og informasjonsmodeller. Slikt utviklingsarbeid skjer blant anna gjennom kompetanseprosjektet i dag.

Litt om problemstillinga omkring forvaltning og skogeieren:

Forvaltning: Forvaltningsapparatet i kommunene er bygd ned. Det same gjeld offentlig og privat rettleiingsapparat. Manglende kompetanse på mange områder i rettleiingsapparatet gir kommunene utfordringer med å følge opp sine kontroll- og forvaltningsområde.

Skogeieren: Dei fleste kystskogeierne har ikke tradisjon for å være skogeier, og mangler grunnleggende kunnskaper innen skogforvaltning. Med økt kompetanse hos skogeier, vil skogeier bli i stand til å stille relevante spørsmål og krav til rettleiingsapparat og forvaltning. Det kan igjen gi større motivasjon for å økt kompetansen hos disse. Det er derfor først og fremst behov for informasjon, kursvirksomhet og aktivitetsskapende tiltak *retta mot skogeier*.

Målsetting:

- Økt kompetanse hos skogeier i kystskogregionene

Delmål:

- Styrking av skogeiers veiledningstilbud i kommunene
- Kurs og veiledning i praktisk skogbruk retta direkte mot skogeier
- Utvikling av nettbasert informasjonsformidling om kurspakkene og veiledningsheftene.

Forankring:

Prosjektarbeidet er gjennom prosjektetableringa godt forankret både hos fylkesmennene i kystfylkene, hos de fylkesvise skognæringsnettverkene og i samarbeidet med Skogkurs, som er en sentral samarbeidspart for alt kompetansehevende arbeid som skjer i Kystskogbrukets regi

Satsingsområder med skisserte aktiviteter:

Tilpassing av innhold og profilering av kurs og veiledning i praktisk skogbruk retta direkte mot **kystskogeier**, med følgende prioriteringer:

- Veiledningshefte for «nybegynner-skogeier» om tømmersal, forynging, skogskjøtsel, m.m – ta utgangspunkt i veileder i tømmersal for skogeier og tilpasse den til de enkelte fylka -.
- Utvikling av kurspakker i «praktisk skogbruk i kyststrøk».
 - Reco-kurs for skogentreprenørene
 - Ungskogpleie-/skjøtselkurs for skogeiere og skogsentreprenører
 - Foryngingskurs for skogeiere og plantegjengerKurs på disse tema finnes hos Skogkurs i dag, men det er behov for justeringer for å gjøre innholdet relevant for aktørene i kyststrøka.
- Kurspakkeordninga forvaltes av FM-gruppa etter innmeldte behov fra fylka
- Uttesting av kursopplegg ved gjennomføring av kurs i fylka

Styrking av skogeiere sitt veiledningstilbud i **kystkommunene** med følgende prioriteringer:

- Kompetansepakke for kommuner som mangler/har lite skogkompetanse:
 - Kommunen som skogbruksmynde – hvor, hvorfor, hvordan?
- Erfaringsbase for hvordan en etablerer skogpådrivere som arbeider med rettleiing og informasjon om skog og skogbruk til skogeiere.

Utvikling av nettbasert informasjonsformidling om kurspakkene og veiledningsheftene.

Organisering av arbeidet

Det er ikke behov for etablering av nye styringsrupper, siden dette arbeidet er så godt forankret i Kystskogbruksorganiseringa fra før.

- Styringsgruppe: Forumet for trepartssamarbeidet i Kystskogbruket
- Prosjektgruppe: vil bestå av vårt etablerte samarbeidsforum med daglig leder i Skognæringa Kyst, leder for Fylkesmannsgruppa og leder for Kompetanseutviklingsprosjektet Torgunn Sollid. I tillegg vil Skogkurs delta med Bjørn Einar Rakstang og Geir Myklestad.
- Evalueringsgruppe – Skogkurs sammen med kommuner som gjennomfører kurs for tilbagemeldinger og innspill til forbedringer

Gjennomføring

Tiltak/aktiviteter	Ansvar	Tidsperiode
Tilrettelegging av kursinnhold og profilering	Skogkurs	Januar – mars
Utvikling av kurspakker retta mot veiledningsapparatet i kystkommunene	Skogkurs	Mars - august
Utprøving av kurspakker	FM-gruppa (i samarbeid med Skogkurs)	Mai - september
Utvikling av «kompetanseinnhold» på hjemmesida til Kystskogbruket	Skogkurs i samarbeid med Kompetanseprosjektet	- høst 2017

Prosjektregnskap

med kostnadsoverslag og finansieringsplan (inkl. timeantall og timesats for eget arbeid i prosjektet).

Fellesprosjekt FM-gruppa	Budsjett	Regnskap		
		Bokført	Utestående	Egeninnsats
Kostnader				
Utarbeiding av kursopplegg og materiell (Skogkurs)	700 000	403 584		1 138 949
Kostnader knyttet til uttesting av kurspakker		97 416		192 000
Egeninnsats FM og kommunene uttesting av kursopplegg og materiell	300 000			36 000
Sum kostnader	1 000 000	501 000		1 366 949
Sum med egeninnsats		1 867 949		
Finansiering				
Kompetanseutviklingsprosjektet	200 000		200 000	
FM-Gruppa, egne midler	300 000		300 000	
Egeninnsats Skogkurs - utviklingsarbeid	200 000			1 138 949
Egeninnsats FM: Utarbeiding kursopplegg, deltakelse FM	100 000			36 000
Egeninnsats kommunene: deltakelse på kursutprøving	200 000			192 000
Sum finansiering	1 000 000		500 000	1 366 949
Sum med egeninnsats		1 866 949		
Underskudd/overskudd i prosjektet		- 1 000		

Beregning egeninnsats BUDSJETT	Ant pers.	timer	timepris	Sum
FM-gruppa	10	4	500	20 000
FM	10	16	500	80 000
Innsats kommunene	50	8	500	200 000
Egeninnsats Skogkurs				200 000
Sum egeninnsats				500 000

Beregning egeninnsats REGNSKAPSOVERSLAG	Ant pers.	timer	timepris	Sum
FM-gruppa	10	4	500	20 000
FM	2	16	500	16 000
Innsats kommunene	64	6	500	192 000
Egeninnsats Skogkurs, iht regnskapsvedlegg				1 138 949
Sum egeninnsats				1 366 949

Kompetanseutvikling i kystskogbruket

Fylkesoverbyggende kompetanseprosjekt - Sluttrapport

Bakgrunn

Skogbrukets Kursinstitutt (Skogkurs) inngikk en avtale for 2017 med Kystskogbruket om å utarbeide kompetansetilbud og informasjonsmateriell for det fylkesoverbyggende kompetanseprosjektet i deres prosjekt Kompetanseutvikling i kystskogbruket.

Avtale

Skogkurs skal i løpet av kalenderåret 2017 utarbeide følgende produkter for publisering på nettsidene til Kystskogbruket:

1. Tilpassing av innhold og profilering av kurs og veiledning i praktisk skogbruk retta direkte mot **kystskogeier**, med følgende prioriteringer:
 - a. Veiledningshefte for «nybegynner-skogeier» om tømmersalg, foryngelse, skogskjøtsel, m.m.
 - b. Utvikling av kurspakker i «praktisk skogbruk i kyststrøk».
 - i. Reco-kurs for skogentreprenørene
 - ii. Ungskogpleie/skjøtselkurs for skogeiere og skogsentreprenører
 - iii. Foryngelseskurs for skogeiere og plantegjenger
 - c. Uttesting av kursopplegg ved gjennomføring av kurs i fylka

Kurspakkeordninga forvaltes av FM-gruppa etter innmeldte behov fra fylka.

2. Styrking av **skogeiers veiledningstilbud** i kystkommunene, med følgende prioriteringer:
 - a. Kompetansepakke for kommuner som mangler/har lite skogkompetanse
 - b. Erfaringsbase for etablering av skogpådrivere for rettledning og informasjon om skog og skogbruk til skogeiere

Organisering

Prosjektgruppen bestående av leder i Fylkesmannsgruppa, leder i kompetanseutviklingsprosjektet og delvis daglig leder i Skognæringa Kyst har hatt flere møter via Skype, sammen med Skogkurs.

Gjennomføring

Punkt 1a: Veiledningshefte i pdf-format med følgende tema ferdigstilt: Ditt ansvar som skogeier, Når er skogen din hogstmoden, Hogg ikke skogen din for tidlig, Skogen bremser klimaendringene, Hva gjør du når du skal hogge, Trenger du skogsvei, Planting, Ungskogpleie og tynning, Hva er Skogfond, Skogbruksplan, Kontakter, Tabeller og figurer, Ord og uttrykk. Heftet har korte tekster mange henvisninger og lenker til artikler og filmer.

Punkt 1b: Etter diskusjoner og enighet med prosjektgruppa ble det bestemt å lage en fagdag, som kan fungere som en innledning til de andre kursene i pakken. Fagdagen «Gullgruve på rot» omhandler riktig skogbehandling med nødvendig ungskogpleie, og hva man tjener ved å vente til skogen er hogstmoden før hogst. De økonomiske konsekvensene blir demonstrert ved hjelp av skogfondskalkulatoren. Skog og klima er også et tema under fagdagen. Avslutningsvis demonstreres temaene utendørs i h.kl. 2 og h.kl. 4 og 5.

Siden økonomi og skogfond er såpass sentrale deler av fagdagen, er kurset «Smart bruk av skogfond» inkludert i kurspakken, som da omfatter 5 kurs og fagdag.

Punkt 1c: I utviklingen av fagdagen ble tre instruktører foreløpig opplært til å arrangere disse. Flere vil bli lært opp i 2018. Disse instruktørene er fra Rogaland, Nord-Trøndelag og Nordland, og derfor var det naturlig at i disse fylkene ble konseptet testet ut. Sogn og Fjordane ble inkludert med 2 fagdager.

I Rogaland ble 3 fagdager arrangert, et i hver del av fylket. I Nord-Trøndelag ble det av klimatiske årsaker ikke gjennomført noen fagdager, det må være tilnærmet bar mark for demonstrasjonene utendørs. I Nordland ble det gjennomført 1 fagdag.

Uheldige omstendigheter gjorde at prosjektet og fagdagkonseptet var mer eller mindre ukjent i Nordland, et av pilotfylkene. På bakgrunn av det ble det bestemt å informere spesielt om prosjektet og særlig fagdagen i det fylket. Skogkurs inviterte til to samlinger for forvaltning og næringsorganisasjoner; en samling på Fauske og en samling i Mosjøen med godt oppmøte.

Evaluering

Det ble foretatt en evaluering fra deltakerne etter hver fagdag. Responsen fra målgruppen var svært positiv. Konklusjonen er at temaene er svært aktuelle, og det ser ut som uteseksjonen illustrerer den tunge teorien på en oppklarende måte. Derfor bør ikke innedelen arrangeres separat.

Videre er det svært viktig at lokal arrangør er klar over hva slags skogtyper som kreves for å illustrere temaene på en god måte. Her bør det være tett kontakt med instruktøren.

Det har også vist seg å være utfordrende å få flere enn de «vanlige» deltakerne på fagdagen, altså folk som ellers ikke møter på skogdager. Som vist fra Rogaland kreves det samarbeid og hardt arbeid og gjerne å gå via utradisjonelle kanaler, noe som der ga gode resultater.

Økonomi

Her er et sammendrag av Skogkurs sine kostnader vedrørende «Fylkesoverbyggende kompetanseprosjekt» i 2017 og de første månedene i 2018. Se vedlegg:

	Timer	Kostnad
Utvikling av kompetansetilbud og kurs- og informasjonsmaterieil	748	Kr 662 892
Utvikling av fagdagkonsept og utprøving	195	Kr 170 783
Prosjektkostnader (reise Rogaland, samlinger i Nordland)		Kr 38 700
Opplæring av instruktører i fagdagen	87	Kr 76 160
Prosjektkostnader		Kr 42 157
SUM Prosjektkostnader	1 030	Kr 990 692

Det er brukt en del mer enn prosjektert på dette prosjektet fra Skogkurs sin side. Dette forklares i første rekke med utvikling av det nye fagdagtilbudet, men også andre deler av tiltaket har vært mer ressurskrevende.

Med bakgrunn i dette ber vi om at den avtalte sum på kr 500 000, fratrukket det som Kystskogbruket har betalt direkte for utprøving av kurspakken, kr 96 416,35, netto kr 403 583,65 blir utbetalt til Skogbrukets Kursinstituttets konto nr 2010.07.20796. Faktura sendes.

Biri, 20.03.2018

Bjørn Einar Rakstang, prosjektleder

SKOGKURS

PROSJEKTRREGNSKAP
587544, 586100, 611040

Prosjekt 587544						
	2014	2015	2016	2017	2018	Total
Timer	14,75	94	173	521	227	
Timpris	790	820	850	875	910	
Personalkostnad	11 653	77 285	146 625	456 094	206 798	898 454
Prosjektkostnader			42 696			0
Sum	11 653	77 285	189 321	456 094	206 798	941 150

	587544	586100	586101	611040
2014	14,75			
2015	94,25			
2016	172,5			
2017	520,25	184	86	1
2018	209,25	10,75	1	18

Timer ført på 611040 må omposteres til 587544.

Prosjekt 586100						
	2014	2015	2016	2017	2018	Total
Timer	0	0	0	184	11	
Timpris	790	820	850	875	910	
Personalkostnad	0	0	0	161 000	9 783	170 783
Prosjektkostnader				38 700		38 700
Sum	0	0	0	199 700	9 783	209 483

Prosjekt 586101						
	2014	2015	2016	2017	2018	Total
Timer	0	0	0	86	1	
Timpris	790	820	850	875	910	
Personalkostnad	0	0	0	75 250	910	76 160
Prosjektkostnader				42 157		42 157
Sum	0	0	0	117 407	910	118 317
11 653	77 285	189 321	773 201	217 490	1 268 949	

SKOGSELSKAPET I ROGALAND

Tilslutta Det norske Skogselskap
www.skogselskapet.no

Skognæringa Kyst
Postboks 2501
7729 Steinkjer

8. desember 2017

Anmodning om utbetaling av midler til å dekke utprøving av skogdager i Rogaland

Vi har gjennomført tre vellykkede skogdager i Rogaland fylke i høst som en del av Skognæringa Kyst sin utprøving av skogdager rettet mot skogeire i kystskogbruket. Vi ber om å få utbetalt kr 62 300 for å dekke kostnadene vi har hatt ved gjennomføring av disse skogdagene. Det er 2300 kr over budsjett. Se rapport for beskrivelse av økonomien.

Kan de merke utbetalinga med «Utprøving av skogdager»? Kontonummer er 5413.05.85984.

Med hilsen

Gerd Inger Aarnes (sign.)
daglig leder
Skogselskapet i Rogaland

Vedlegg
Rapport med regnskap

Kontaktperson: Rasmus
Andreas Stokkeland

E-post:
rasmus@kystskogbruket.no

Tlf: 406 49 917

- Kystskogbruket har 65 000 skogeiere.
- Ca halvparten av disse eier mindre enn 250 dekar skog.
- Gjennomsnittstørrelsen er på 400 dekar.
- Inntekta fra skogene utgjør lite for den enkelte skogeier. Men samlet sett utgjør de mange små skogeieendommene en stor og viktig ressurs, lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Veiledningsapparatet og fagkompetansen på fylkes- og i kommunenivå er bygd ned, fra 260 årsverk i 1987, til 112 årsverk i 2007. Dette tallet var i 2014 sunket til under 100 årsverk.
- De store skogressursene fra skogreisningstida blir hogstmoden i løpet av de neste 10-20 årene. Det er derfor stort behov for tilgang på relevant kompetanse i fylkene.

Om oss

Fakta om kystskogbruket

Verdiskaping

Klima

Infrastruktur

Forskning og utvikling

Kurs og kompetanse

Prosjekter

Meldinger/rapporter

Du er her: Forside/ Kurs og kompetanse

Kurs og kompetanse

Her er kunnskapsproduktene for kystskogeierne og deres veiledningsapparat. Dette er resultat av samarbeidet mellom Skogkurs og Kystskogbruket i kompetanseprosjektet som var fullført i 2017:

For kystskogeieren

1. Kystskogbrukets ABC – en enkel velleder som besvarer de fleste aktuelle spørsmål for kystskogeieren.

2. Kurspakken – tilpassede kurs for de mest sentrale temaer for kystskogeieren:

- [Praktisk kurs i planting av skog](#).
- [Ungskogpleie er lønnsomt!](#)
- [Smart bruk av skogfond](#).
- [RECO – Praktisk kurs i økonomisk kjøring med skogsmaskin](#)

3. Gullgruve på rot – en fagdag med fokus på best mulig økonomi ved riktige tiltak til riktig tid.

4. Førstehjelp for nye skogeiere på Agder – en E-bok som berører de fleste temaer som er aktuelle for nye skogeiere på Agder.

For kystskogeierens velleder – kommunens skogansvarlige

En Kompetansepakke for kommuner med manglende ressurser i veiledningsapparatet. Det stilles store krav til at veiledningsapparatet har den nødvendige faglige kompetansen. I det følgende beskrives en kurspakke med kurs av forskjellig vanskelighetsgrad beregnet på veiledningsapparatet. Vi deler kompetansepakken i tre fagdeler:

1. Forvaltningskurs – 7 aktuelle kurs mest til hjelp i arbeidet med forvaltningsoppgavene.

2. Praktisk kunnskap – 7 aktuelle kurs for oppfrisking av skogbrukskompetansen.

3. Skogpådrivere – en erfaringsbase med beskrivelse av flere pådrivertiltak flere steder i landet.

Skogkurs har også laget en kort film om: [Verdien av skogen langs kysten i Norge](#).

Like 0

Google +

Skognæringa Kyst. Postadresse: Postboks 2501, 7729 Steinkjer. Tlf. 952 39 006,
E-post: post@kystskogbruket.no Besøksadresse: Kongensgt. 42, Steinkjer, hos TFOU 2. etg.

Gullgruve på rot

- plantefeltenes verdi og klimaeffekt

På denne fagdagen får du kunnskap til å foreta gode økonomiske valg på skogeiendommen din. Det «bryssomme» plantefeltet kan bli til noe som høstes med stor fortjeneste – en GULLGRUVE PÅ ROT.

Målgruppe

Gårdbrukere og skogeiere

Fagdagens innhold:

- Hva er plantefeltenes hogstverdi?
- Hva er riktig tid å hogge plantefeltene?
- Hvorfor plante gran etter hogst?
- Hvorfor er ungskogpleie av de mest lønnsomme tiltakene i skogen?
- Hvordan bør ungskogen stelles?
- Hvilken betydning har din skog for jordens klima?

Praktisk informasjon

Fagdagen er på 5-6 timer, første del inne og andre del ute i skogen.

Inne er fagtemaene illustrert med eksempler, for å vise hvilke konsekvenser det har for klimaet og eierens økonomi å gjennomføre riktige tiltak i ungskogen og i gammelskogen. Utendørs blir det demonstrert hvordan man vurderer tiltak i ungskogen og hogstmodenhet i praksis.

Fagdagen er et samarbeid mellom lokale initiativtakere og Aktivt Skogbruk.

Aktivt Skogbruk er skogbrukets største kursarrangør, og samarbeider med Kystskogbruket om prosjektet «Kompetanseutvikling i kystskogbruket». Det er utviklet kurspakker og informasjon både til skogeiere og veiledningsapparatet. Kursene gjennomføres i deltakernes nærmiljø. Se mer informasjon og andre kurstilbud i prosjektet [her](#).

Ta kontakt med kommunens skogbruksansvarlige eller [lokal Aktivt Skogbruk-instruktør](#).

SKOGKURS
Skogbrukets Kursinstitutt

Honne, N-2836 Biri - telefon: 908 88 200
e-post: post@skogkurs.no - www.skogkurs.no

Kyst skogbruket

Rapport

Skogdager i Rogaland i forbindelse med
Skognæringa kyst sitt prosjekt
kompetansebygging i kystskogregionen

Høsten 2017

Skogkurs utviklet et skogdag-konsept i forbindelse med Skognæringa kyst sitt prosjekt kompetansebygging i kystskogregionen. I den forbindelse trengte de utprøving av skogdagene i kystskogbruket og Skogselskapet i Rogaland stod for utprøvingen i Rogaland. Det er et stort informasjonsbehov blant skogeiere i Rogaland og det kan være utfordrende å nå ut til skogeierne. Derfor syntes vi det var spennende å få prøve ut dette nye konseptet som vi håpet kunne treffe flere skogeiere.

Hvordan har prosjektet gått

Vi planla å holde 3 skogdager på forskjellige steder i fylket, og det ble gjennomført. Felles for alle skogdagene var at Per Helle var instruktør og heftet "Tømmersalg for dummies" ble delt ut til samtlige deltakere. I tabellen under står det litt mer om gjennomføringen av hver enkelt skogdag.

Tid	Sted	Deltakere	Praktisk gjennomføring
Onsdag 20. September og lørdag 23. september	Helleland i Eigersund kommune	De 16 deltakerne var fra Vinterlandbruksskolen Jæren og hadde dette som en del av skogundervisninga. 3 kvinnelige deltakere. De fleste deltakerne var gårdeiere, og flere også skogeiere. Denne gruppa skilte seg fra de andre ved at de ikke spesielt meldte seg på skogdagen.	Skogdagen ble gjennomført i samarbeid med Vinterlandbrukssolen Jæren. Den ble delt fordelt over to dager, slik at det passet inn i de vanlige undervisningstidene til skolen. Inndelen ble holdt for hele klassen en onsdagskveld, og utedelen ble holdt på en lørdag med instruktør Per Helle. Til lunsj var det pølsegrilling rundt bålet i en gapahuk. Skoglærer fra Vinterlandbruksskolen Hans-Petter Tønnessen var med og hjalp instruktøren. prosjektleder Gerd Inger Aarnes, var også med på lørdagen. Det var ingen markedsføring for dagen.
Lørdag 28. oktober	Jørpeland i Strand kommune	11 deltakere fra Jørpeland og omegn. Ingen kvinnelige deltakere. Markedsføringen var rettet mot skogeiere i kommunene Strand, Forsand og Hjelmeland.	Skogdagen ble gjennomført i samarbeid med Strand kommune som stilte med lokale og hjalp til med markedsføring, å finne passende skogteiger og praktisk gjennomføring. Hjelmeland kommune var også med på markedsføringen, og Fylkesmannen sin utviklingskonsulent i Ryfylke brukte Facebook og e-post til markedsføring.
Lørdag 4. november	Tveit VGS i Tysvær kommune	13 deltakere, hvorav 3 kvinner. Skogdagen ble annonsert i Bondevennen, på Facebook, i Tysvær bygdeblad,	Tysvær kommune, Vindafjord kommune, Tveit VGS, de lokale skogeierlagene, Vestskog

Evaluering: hva har vi lært/erfart

... om markedsføringen

Instruksen fra Skogkurs/Skognæringa Kyst når det gjaldt markedsføring var å bruke en "bjellesau". Det gjorde vi og det fungerte kjempebra! Kari Sand som er rådgiver i Ytre Ryfylke har et bredt nettverk av nyetablerte, små bedrifter og selvstendige næringsaktører og andre. Hun markedsførte arrangementet på facebook siden "starte egen bedrift i Strand, Forsand og Hjelmeland, og sendte e-post til hele e-postlisten over interessenter to ganger. I tillegg markedsførte vi mot Skogselskapet sine medlemmer per sms, og Hjelmeland kommune sendte også ut e-post til skogeiere. Det kom en notis i Strandbuen 20. Oktober og kommunene la det ut på sine nettsider.

På Skogdagen på tveit VGS var bjellesau for anledningen Sigmund Havn som jobber med innovasjon i Vindafjord kommune, men også har markedsført klimaskogprosjektet i Tysvær kommune. Han har en e-postliste med skogeiere som han sendte ut informasjon om skogdagen til.

De lokale skogeierlagene, samt lokale bondelag hjalp også til med markedsføring og sendte ut e-poster og delte på Facebook. I tillegg hadde vi annonse i Tysvær bygdeblad og Grannar. Det ble også sendt ut sms og e-post til Skogselskapet sine medlemmer i området.

Markedsføringen kom altså fra mange hold og var vanskelig å unngå for skogeiere som har noe slags etablert kontakt med kommunen eller Skogselskapet. Ved å bruke kanaler som når fram til andre enn skogeiere også, håpte vi på å nå fram til skogeiere som ikke fra før har en etablert interesse for skog.

Det kom tilbakemelding fra et lokalt skogeierlag på at det kunne være forvirrende å kalle opplegget for "skogdag", fordi det allerede er et etablert begrep for mange skogeiere, som et åpent arrangement med både faglig og hyggelig innhold, men ikke i kursform. –Likevel, det var ingen deltakere som gav denne tilbakemeldingen, og så lenge deltakere møter opp og er fornøyd med det de får, så er det kanskje ikke så farlig om vi låner begrepet skogdag?

...om materiellet

Tilbakemelding fra Gerd Inger på Powerpointen slik den så ut 6. juni:

1. · enkle, korte forklaringer – bra!
2. · I powerpointen går vi rett på sak, og saken er de "fellene" som vi vet at skogeier ofte faller i. Jeg tror at vi skal starte enda mer grunnleggende enn dette. Med noe sånn som Hva skal vi med skogen/hvorfor ble skogen plantet? kort om det økonomiske kretsløpet til skogen (skog plantes/det investeres – skogen pleies/investeringen pleies – det investeres f.eks i vei før hogst– skogen hogges/man tar ut gevinsten – skog plantes)

3. · Nye ord, som f.eks ordet "sagtømmer" må forklares. og det må forklares på hver plansje ordet brukes. Hvis dette er helt nye begrep for deltakerne kan de fort glemme ordet så fort plansjen er bladd forbi og de må minnes på ordet hvis det dukker opp igjen. Det samme gjelder bonitet og de forskjellige bonitetene. Ikke vær redd for å bruke ord som ikke er 100% skogfaglig korrekte. Det er viktigere at deltakerne husker at høy bonitet er bra og betyr god vekst.
4. · plansje 6: verdiutviklingne i skogen. Her synes jeg det er litt for mye informasjon på et ark. Hva med å droppe å oppgi kroneverdi per dekar i tillegg til kroneverdi per kubikkmeter?
5. · Plansje 7: er det nødvendig med to tabeller, skulle vi droppet bruttoen, og bare hatt med nettoen?
6. · plansje 10-12: Her er det mange tabeller med mye informasjon. kanskje tabellene forklares nøye under en presentasjon, men jeg ville vurdert å forenkle dette litt. Dessuten mangler det noe informasjon på plansje 11 og 12. Det bør stå hva fargene betyr på hver plansje, for det tror jeg kan bli glemt.
7. · Plansje 13: søk råd fra off. skogansvarlig, skriv heller skogansvarlig i kommune/fylke, så vet de hvor de skal begynne å lete.
8. · siste plansje om hvem som kan gi svar: Skriv Skogkurs.no istedenfor skogbruksets kursinstitutt. kan vi vise til skogeierguiden jeg har lagt ut på Skogselskapet.no?

...om programmet

Innedel og utedel har fungert veldig greit. Vi har passet på å ha god tid i programmet og å ha god lunsj. Dette har vi fått god tilbakemelding på.

På skogdagene som ble gjennomført i Rogaland var det deltakere med ulikt kunnskapsnivå som stilte opp. Jeg tror innholdet med fordel kan forenkles og tilpasses enda mer de uerfarne skogeierne. Og rett og slett ha en innledning der vi går gjennom skogens livsløp (i markedet, ikke det biologiske) slik at skogeieren får med seg det store bildet før vi går inn på detaljene. Det er det samme som jeg beskriver i punkt 2 under tilbakemelding på Powepointen.

Praktisk

Å holde arrangementet på en lørdag gjør at det er mange det ikke passer for, f.eks travle småbarnsforeldre. Men samtidig er det mange som ikke kan komme om skogdagen holde en ukedag fordi de er på jobb. Det kom passe mange deltakere til alle skogdagene, så om vi dømmer ut fra det så var lørdag engod dag å holde skogdag på.

Vestskog sine ansatte synes det er vanskelig å stille opp på en skogdag som holdes på en lørdag.

Økonomi

SKOGDAGER I ROGALAND

Utgifter	Helleland	Ryfylke	Nordfylke	Total
Instruktør reise	3734,6	2144,4	607,8	6486,8
Instruktør/kurs	10500	5500	5500	21500
Planlegging, gjennomføring, GI	5100	4200	4200	13500
Annonseringsarbeid, Gerd Inger	0	4500	4500	9000
annonser	0	0	7020	7020
Mat og drikke	1927,17	0*	0*	4177,17
Reiseutgifter GI	533	0	0	533
SUM				62216,97

Inntekter				
Prosjektstøtte				60000
Kommunale rentemidler				*
Sentrale rentemidler, Fylkesmannen				0
SUM				60000

Kommentarer

*Strand kommune betalte for mat og drikke på skogdagen i Ryfylke med kommunale rentemidler

Det lokale skogeierlaget betalte for mat og drikke på skogdagen i Nordfylket.

Fylkesmannen bidro med egeninnsats i form av markedsføringsarbeid for skogdagen i Ryfylke av "bjellesau" Kari Sand.

Egeninnsatsen har jeg ikke regnskap på.

SKOGDAGER I ROGALAND

BUDSJETT	Helleland	Ryfylke	Nordfylke	Total
Instruktør reise	3500	2000	1000	6500
Instruktør/kurs	12000	7500	7500	27000
Planlegging, gjennomføring, GI	5100	4200	4200	13500
Annonseringsarbeid, Gerd Inger	0	4500	4500	9000
annonser	0	5000	5000	10000
Mat og drikke	2000	1500	1500	5000
Reiseutgifter GI				1000
SUM				72000
Egeninnsats Vinterlandbruksskolen	15000			15000
Egeninnsats skoglag o.l.		3000	3000	6000
Egeninnsats kommun, fylkesmann		4000	4000	8000
Total inkludert egeninnsats				173000

FINANSIERING				
Prosjektstøtte				60000
Kommunale rentemidler				9000
Sentrale rentemidler				3000
SUM				72000
Vinterlandbruksskolen egeninnsats				15000
Egeninnsats kommune FM				8000
Egeninnsats skoglag o.l.				6000
Total inkludert egeninnsats				173000

Kompetanseutvikling i kystskogbruket 2014 - 2018

Feltprosjekt Nordland

Prosjektrapport for

Merverdi fra skogen - Kompetansehevende tiltak for utnytting av virkessortimenter fra skog på Helgeland

Hva kan vi gjøre for å øke tilgangen til spesielle virkeskvaliteter som seintvokst gran, malmfuru og rotkne? Er dette et nisjemarked med mulighet for å ta ut en merverdi fra skogen for skogeiere, og i neste runde for lokale bygdesagbruk? Og hvordan kan vi øke kompetansen knyttet til utnytting av spesielle virkeskvaliteter slik at gamle hus blir istandsatt på en kvalitetsmessig god måte?

Dette var spørsmålene Skognæringsforum Nordland ønsket svar på da prosjektet «Merverdi fra skogen» ble etablert i 2016. Økende interesse for å ta vare på gamle trehus gir økt behov for spesielle virkeskvaliteter fra skogen, og for tradisjonsbasert handverkskompetanse. Også på dette området er det mye å lære gjennom nettverksbygging på tvers av fylkesgrensene, men også på tvers av landegrensa mot svensk side.

Det har de senere årene vært økende fokus på bevaring av den bygningsmessige kulturarven vår. [Kartlegging](#) utført av TFoU viser at verdiskapinga knytta til bygningsverns- og restaureringsmarkedet er svært stort.

Prosjektet «Merverdi fra skogen» har gjennom kompetansehevende tiltak forsøkt å bidra til økt kunnskap om verdiskapingspotensialet knytta til virkessortimenter fra skog retta mot bygningsvern i Midtre Helgelandregionen.

Målet med prosjektet har vært å gjennomføre tiltak som gir

- økt kompetanse og kunnskap om verdiskapingspotensialet knytta til gjennom ivaretagelse av bevaringsverdig bygningsmasse.
- Økt forvaltningskompetanse
- Bred nettverksbygging knyttet til merverdi fra skogen.

Målgrupper har vært

- Skogeiere i Helgeland
- Bygdesager, entreprenører og handverkere
- Beslutningstakere i offentlig og privat sektor, her er kommunene som forvalter av kulturverdier en sentral aktør.

Ved prosjektslutt konkluderer prosjektgruppa med at arbeidet i stor grad har vært vellykket. I perioden fra mars til juni 2017 greide vi ikke å få gjennomført alle skisserte aktiviteter, selv om aktivitetene i stor grad var ferdig planlagt med innhold og program. For noen av aktivitetene ble det en utfordring å finne «ledig» tidspunkt, de involverte er aktive folk med mange jern i ilden. Andre aktiviteter ble annonsert, men fikk for dårlig påmelding. På grunn av for stor arbeidsbelastning knyttet til andre oppgaver i Skognæringa Kyst ble det ikke jobbet godt nok med spredning av

informasjon om aktivitetene gjennom nettverket i Nordland, og fristene for påmelding ble for korte. Prosjektgruppa besluttet at vi skulle forsøke å annonsere disse på nytt for gjennomføring høsten 2017, i tillegg til å gjennomføre de gjenstående aktivitetene. Vi fikk god deltakelse ved andre gangs forsøk, og har totalt sett gjennomført flere aktiviteter enn skissert i prosjektet. Aktiviteten i prosjektet har tidvis vært svært stor, og målgruppene er nådd gjennom forskjellige kurs, fagdager og andre tiltak.

Samarbeidspartnere:

- Høyskolen i Nord Trøndelag (HiNT, Universitetet Nord fra 01.01.16), ble etterhvert erstattet med samarbeid med Geodata.
- Kommunene i regionen; Grane, Hattfjelldal, Vefsn, Hemnes og Rana.
- Helgeland Museum
- Skogeierlaga i regionen
- Trøndelag Forsking og Utvikling (TFoU)
- Regionale maskinentreprenører
- Regionale tradisjonshandverkere
- Regionale trebearbeidende bedrifter
- Regionale sagbruk
- Vefsna Regionalpark
- Statskog
- Skognæringa Kyst
- Skogkurs
- Fylkesmannen i Nordland /Tredriver i Nordland
- Nordland Fylkeskommune

Prosjektgruppa har bestått av:

- Representant fra Skognæringsforum Nordland v/Kurt Jessen Johansson, deler for forumet
- Kommunene i regionen v/Vefsn kommune og Hemnes kommune
- Vefsna Regionalpark v/ Ellen Schjølberg
- Helgeland Museum v/ Kalle Dolmen og Are Halse
- Skogeierne v/ Jens Rydsaa, Hemnes skogeierlag og Kristina Henden, Hattfjelldal Skogeierlag
- Statskog v/ Halle Heggli
- Trøndelag Forsking og Utvikling, Interregprosjekt bygningsvern v/ Per Reidar Næss
- Lokalt sagbruk v/ Jens Rydsaa og Terje Daleng
- Skognæringa Kyst v/Kompetanseprosjektet, Torgunn Sollid

I tillegg var det skissert at FM i Nordland v/Tredriver skulle delta i prosjektgruppa, men tredriver har i liten grad deltatt ut over gjennomføring av sluttseminaret.

Nordland Fylkeskommune v/Kulturavdelinga ble også invitert med i prosjektgruppa, men meldte tilbake at de ikke hadde mulighet til å delta.

I prosjektperioden er følgende aktiviteter gjennomført:

Nettverksbygging

- Møter med ordførere, næringsansvarlig og skogansvarlig i de 5 involverte kommunen Rana, Hemnes, Vefsn, Grane og Hattfjelldal (februar og mars 2017). Her orienterte vi om potensialet for verdiskaping gjennom utnyttelse av spesielle virkeskvaliteter knytta til bygningsvernmarkedet. Gode tilbakemeldinger, med innspill til at arbeidet med verdiskaping knytta til spesielle virkeskvaliteter tas videre gjennom etablering av skogpådriverprosjekt.
- Møter med næringsråden i Nordland hvor vi har tatt opp til diskusjon tiltak for å legge til rette for næringsutvikling og verdiskaping knyttet til bygningsvern, og behovet for tiltak for å sikre framtidig kompetanse innen virkes- og materialkunnskap og tradisjonshandverk.

Videreføring av prosjektet

Som resultat av nettverksarbeidet i prosjektet ble det tidlig klart at de medvirkende kommunene så nytten av økt samhandling og fellesprosjekter som virkemiddel for å bygge fagmiljø for erfaringsutveksling og kompetansebygging. Det ble derfor startet kartlegging av muligheten for etablering av et skogpådriverprosjekt for den samme regionen. Dette arbeidet har resultert i et eget forprosjekt for etablering av skogpådriver for regionen, med resultat at et skogpådriverprosjekt er under etablering med finansiering fra FM, FK, Helgeland Skogselskap og de fem kommunene Rana, Hemnes, Vefsn, Grane og Hattfjelldal.

Utvikling av mobil-APP for kartfesting av spesielle virkeskvaliteter i skog.

I prosjektbeskrivelsen er arbeidet med utvikling av app for kartfesting av spesielle virkeskvaliteter i skog skissert gjennomført i et samarbeid med GIS-studiet ved Nord Universitet. Dette viste seg å være vanskelig gjennomføre, med fagansvarlige ved studiet som ikke hadde arbeidskapasitet til å få lagt disse studentoppgavene inn i studiet. Vi har derfor valgt å kjøpe denne tjenesten av Geodata.

Det er gjort et omfattende og grundig utviklingsarbeid med appen. Utviklingen av selve verktøyet er utført av Geodata, og vi har vært svært heldige med kontaktperson i firmaet, som viste seg å ha skogbruksfaglig utdanning som bakgrunn. Dette har vært en stor fordel i utviklingsarbeidet, siden forståelsen for konseptet var på plass fra første stund, i tillegg til god innsikt i og kunnskap om det skogfaglige innholdet som skulle på plass i verktøyet. Det er gjennomført uttesting med aktuelle brukere for innspill til forbedringer, både på norsk og svensk side. Det er også gjennomført kurs i bruk av appen, med målgruppe skogeiere, bygdesagbrukere, skogbruksplanleggere fra tømmerkjøperne og andre interesserte. Appen vil bli forvaltet av relevante aktører, det arbeides for å få på plass avtale med bygdesagforeningen.

Kurs:

- 2 kurs i tilstandsvurdering - gjennomført i henholdsvis Hemnes for norddelen av de fem prosjektkommunen, og i Vefsn for sørdelen av de fem prosjektkommunenene. Totalt ca 30 deltakere (februar og mars 2017).

- Kurs i utvelgelse og håndtering av spesielle virkeskvaliteter; «skogdag» på Susendal bygdesag. Tema: utnyttning av spesielle virkeskvaliteter fra skog (mai 2016). 40 deltakere.

Dagen startet på Susendalen Bygdesag for en kort innledning. Deretter bars det til skogs for å lære om virkeskvaliteter på gran. To graner ble felt og tatt med tilbake til saga, hvor disse ble skjært. I tillegg fikk forsamlingen se eksempler på ulike virkeskvaliteter fra sagas beholdning.

For mer informasjon, se nyhetssak om

arrangementet på Kystskogbruket.no: [«Skogdag» Susendal bygdesag](#)

- Kurs i bruk av spesielle virkeskvaliteter for båtbygging, 15 deltakere (30.sept.- 1. oktober 2016). For mer informasjon om innhold og gjennomføring, se her.
- 2-dagers kurs i bruk av spesielle virkeskvaliteter ved vindusrestaurering, 14 deltakere (26.-28. jan 2017). Ekstern finansiering fra Kulturminnefondet søkt ut for innleie av fagkompetanse. For mer informasjon, se vedlagte rapport fra kurset.

- [Kurs i materialutnyttelse for bygdesager](#) (to 2-dagers samlinger) (16.-17. mars og 6.-7. april 2017) gjennomført i samarbeid med prosjektet Tradisjonshandverk i Trøndelag. 4 deltakere fra Nordland.
- Kurs i bruk av app for kartfesting av spesielle virkeskvaliteter gjennomført i samarbeid med svenskepartnere 13. november, [se invitasjon her](#).

Studieturer

- Studietur til Östersund – tema spesielle virkeskvaliteter fra skogen knyttet til restaurering/bygningsvern. 6 deltakere fra Nordland (oktober 2016). Gode tilbakemeldinger totalt sett, med interessante erfaringer fra materialforvaltning fra svenske forhold, men for mye fokus på museumsmessige spørsmål på deler av programmet.
- [Studietur til Innherred](#) gjennomført 7.-8. sept. 2017. Tema «Materialbruk og bygningsvern – erfaringer og potensiale». Målgruppa beslutningstakere, bygdesageiere og bygningshåndverkere. 8 deltakere, svært gode tilbakemeldinger på faglig innhold og nettverksbygging.

Byantikvar Tove Norgård i Levanger kommune.

Torbjørn Prytz, en av de fremst kunnskapsbærerne knyttet til spesielle virkeskvaliteter fra skogen.

Sluttseminar

- Sluttseminar: gjennomført 1.-2. november. Programmet første dag var knyttet til avslutning for prosjektet, med tema spesielle virkeskvaliteter, virkestilgang og tradisjonshandverk, dag to hadde tema ny og gammel bruk av tre knyttet opp mot Bygningsvernssenter i Vefsn.
- 53 deltakere på første dag og 56 deltakere på seminarets andre dag.
- Svært gode tilbakemeldinger både underveis og i etterkant. Klare tilbakemeldinger om behov for en arena for nettverks, kompetansebygging og erfaringsutveksling.
- For mer informasjon med lenker til foredrag, se nyhetssak på Kystskogbruket.no [her](#).

Økonomi i prosjektet

På grunn av stor interesse for å gjennomføre kurs og andre aktiviteter i prosjektet, har det vært nødvendig å hente inn ekstra finansiering for å dekke utgifter knytte til noen av aktivitetene. Både Kulturminnefondet, Tredriver, Helgeland Museum og Vefsn kommune har bidratt. I tillegg har deltakeravgift vært nødvendig for noen av tiltakene. Arbeidet med oppfølgingsprosjekt har medført noe mer tid på prosjektledelse, i tillegg til ekstra utgifter til prosjektledelse da noen av aktivitetene måtte avlyses i første runde og arrangeres på nytt. Underskudd knyttet til overforbruk på budsjettpost prosjektledelse i prosjektet vil dekkes av skogpådriverprosjektet og Skognæringa Kyst.

Beregning av egeninnsats fra deltakerne

	tataalt antall timer	ant. deltakere	timepris	Sum
Merverdi fra skogen 2016-2017				
prosjektgruppemøter 4 stk a 4 t, fagdag tilstandsvurdering 8 t, "skogdag" spesielle virkeskvaliteter + forberedelser 16 t, innsats slutseminar 16 t	56	2	600	67 200
prosjektgruppemøter 4 stk a 4 t, planlegging og gjennomføring sagkurs Spillum 36 t, planlegging og gjennomføring studietur Innherred 24 t	76	1	900	68 400
prosjektgruppemøter 4 stk a 4 t, planlegging arrangementer 6 t, bistand møte med kommunen mm 6 t	28	1	700	19 600
Deltakelse næringsaktører:				
• kurset om spesielle virkeskvaliteter i Kogdag Sulandalen	8	40	500	160 000
• Bruk av spesielle virkeskvaliteter i båtbygging	12	15	500	90 000
• Kurset om materialutnyttelse for bygdeleger (kjøring 8 t x 2 kurser 2 t x 2)	40	4	500	80 000
• todagerstudietur Østlandet (kjøring 6 t x 2 kurser 4 t)	24	6	500	72 000
• todagerstudietur Innherred (kjøring 4 t x 2 befaring 6+8 t)	22	8	500	88 000
• kurset om vindutvalvurdering og beverbygging og takdekking	24	8	500	96 000
• to kurser om tilstandsvurdering	6	26	500	78 000
• Kurset om bruk av APP for kartlegging av spesielle virkeskvaliteter gjennomført i samarbeid med svenske partnere	6	6	500	18 000
• deltaker i Tre - tridjønns innovasjon og trebruk	40	12	500	240 000
• Leder og sekretær for forumet har gjennomført møter med ordførere i næringsansvarlig og skogansvarlig i de 5 involverte kommunen Rana, Hemnes, Vefsn, Grane og Hattfjeldal (februar og mars 2017).	21	2	1 000	42 000
• Leder og sekretær for forumet har gjennomført møter med næringslederen i Nordland, møte med rektor ved Vefsn vgs og avdeling for naturbruk ved avd. Marka	14	2	1 000	28 000
Sum egeninnsats deltakende aktører				1 147 200

Prosjektregnskap

<u>Kostnader</u> , alle beløp i kroner	Budsjett	Egen- innsats	Regnskap		Egen- innsats
Prosjektleder	300 000		487 606		
Reisekostnader	50 000		50 161		
Møtekostnader prosjektgruppa	10 000		17 300		
Gjennomføring kursvirksomhet	100 000		63 525		
Kostnader knyttet til utvikling av APP, kjøp av tjenester	50 000		78 913		
Kjøp av ekstern kompetanse for kursgjennomføring	100 000		76 814		
Utvikling av APP fra UN, avd. Steinkjer, eget arbeid		50 000			-
Helgeland Museum, eget arbeid i prosjektet		50 000			67 200
TFoU prosjektaktivitet (eget arbeid)		50 000			68 400
Vefsna Regionalpark, eget arbeid i prosjektet		50 000			19 600
Skognæringa, egeninnsats verdikjedeaktører*		200 000			1 147 200
<u>Sum regnskap</u>	610 000	400 000	<u>774 319</u>		1 302 400

<u>Inntekter</u> , alle beløp i kroner	Budsjett	Egen- innsats	Regnskap	Til ut- betaling	Egen- innsats
Kompetanseprosjektet i Kystskogbruket	200 000		-	200 000	
Nordland FK	200 000		150 000	50 000	
FM i Nordland	100 000		75 000	25 000	
Kommunene i regionen	60 000		15 000	45 000	
Helgeland museum	50 000		50 000		
Andre tilskudd for gjennomføring av seminar			45 000		
Deltakeravgift studietur og seminar			26 600		
Kulturminnefondet, støtte kursgjennomføring			20 000		
Svensk parts andel utviklingskostnader app				30 000	
Arbeid med oppfølging og videreføring av tiltak				20 000	
Helgeland museum, egeninnsats i prosjektet		50 000			67 200
Eget arbeid UN, avd. Steinkjer		50 000			0
TFoU (egeninnsats)		50 000			68 400
Vefsna Regionalpark, egeninnsats i prosjektet		50 000			19 600
Skognæringa, egeninnsats verdikjedeaktører		200 000			1 147 200
Sum	610 000	400 000	381 600	370 000	1 302 400
<u>Sum regnskap og rest til utbetaling</u>			<u>751 600</u>		
Differanse sum inntekter og utgifter, overforbruk i prosjektet			<u>22 719</u>		

- Beregning av egeninnsats, se vedlagte regneark.

Skognæringsforum Nordland takker for støtten, den har bidratt til at vi har fått satt i verk flere tiltak og aktiviteter som har bidratt til kompetansebygging og økt aktivitet i skognæringa i Nordland.

Beregning av egeninnsats fra deltakerne

Merverdi fra skogen 2016-2017

	tatait antall timer	ant. deltakere	timepris	Sum
prosjektgruppemøter 4 stk a 4 t, fagdag tilstandsvurdering 8 t, "skogdag" spesielle virkeskvaliteter + forberedelser 16 t, innsats sluttseminar 16 t	56	2	600	67 200
prosjektgruppemøter 4 stk a 4 t, planlegging og gjennomføring sagkurs Spillum 36 t, planlegging og gjennomføring studietur Innherred 24 t	76	1	900	68 400
prosjektgruppemøter 4 stk a 4 t, planlegging arrangementer 6 t, bistand møte med kommunen mm 6 t	28	1	700	19 600
Deltakelse næringsaktører:				
• kurs spesielle virkeskvaliteters - skogdag Susendalen	8	40	500	160 000
• Bruk av spesielle virkeskvaliteter i båtbygging	12	15	500	90 000
• Kurs i materialutnyttelse for bygdesager (kjøring 8 t x 2, kurs 12 t x 2)	40	4	500	80 000
• todagers studietur Østersund (kjøring 6 t x 2, kurs 8+4 t)	24	6	500	72 000
• todagers studietur Innherred (kjøring 4 t x 2, befaring 6+8 t)	22	8	500	88 000
• kurs i vindustrestauring, neverløyping og takdekking	24	8	500	96 000
• to kurs i tilstandsvurdering	6	26	500	78 000
• Kurs i bruk av APP for kartfesting av spesielle virkeskvaliteter, gjennomført i samarbeid med svenske partnere	6	6	500	18 000
• deltakelse Tre - trdisjon, innovasjon og trebruk	40	12	500	240 000
• Leder og sekretær for forumet har gjennomført møter med ordførere, næringsansvarlig og skogansvarlig i de 5 involverte kommunen Rana, Hemnes, Vefsn, Grane og Hattfjellidal (februar og mars 2017).	21	2	1 000	42 000
• Leder og sekretær for forumet har gjennomført møter med næringsråden i Nordland, møte med rektor ved Vefsn vgs og avdeling for naturbruk ved avd. Marka	14	2	1 000	28 000
Sum egeninnsats deltakende aktører				1 147 200

Faktisk mot budsjett 1 og 2

Rapport: GL 60 A4 NO, Prosjekt: Enhet: Beløp, Budsjettvariant: Innevarende budsjett, Periode fra: Des/2016, Periode til: Des/2017, Rapport: Spesialrapport Skognæringa Kyst SA

Powered by Xledger
Føreløpige tall
Beløp er avrundet

Prosjekt 103_03 - (P103003) Nordland - Merverdi fra skogen

	Valgte perioder						Hittil i år							
	Faktisk	% ¹	Budsjett	Avvik ²	Δ % ³	Budsjett 2	Faktisk	% ¹	Budsjett	Avvik ²	Δ % ³	Budsjett 2	Avvik ²	Δ % ³
Deltakeravgift	15 100		15 100			15 100	15 100		15 100			15 100	15 100	
Tilskudd	374 000		610 000	-236 000	-39	610 000	359 000		359 000			359 000	359 000	
Avsetning inntekter	350 000		350 000			350 000	350 000		350 000			350 000	350 000	
Inntektsoverføring prosjekt														
Andre inntekter	11 900		11 900			11 900	11 900		11 900			11 900	11 900	
Sum inntekter	751 000		610 000	141 000	23	610 000	736 000		736 000			736 000	736 000	
Lønnskostnader	376 518		610 000	-376 518		610 000	150 541		-150 541			150 541	150 541	
Timekostnad	25 550		25 550			25 550	25 550		-25 550			25 550	25 550	
Kostnadsreduksjon lønn	-28 000		28 000			28 000	-28 000		28 000			-28 000	-28 000	
Sum lønn	374 068		374 068			374 068	148 091		-148 091			148 091	148 091	
Andre kostnader	286 713		286 713			286 713	182 864		-182 864			182 864	182 864	
Overhead	111 088		111 088			111 088	57 137		-57 137			57 137	57 137	
Sum andre kostnader	397 801		397 801			397 801	240 001		-240 001			240 001	240 001	
Sum kostnader	771 870		610 000	-771 870		610 000	388 092		-388 092			388 092	388 092	
Driftsresultat	751 000		610 000	141 000	23	610 000	736 000		736 000			736 000	736 000	
Finansinntekt/kostnad	-67		-67			-67								
Ordinært resultat	-20 937		610 000	-630 937	-103	610 000	347 908		347 908			347 908	347 908	

1. Prosent av basis rad (foregående rad markert med *)
2. Avvik mellom Faktisk og Budsjett [Budsjett 2] (fortegn kan være snudd, i hht rapportdefinisjon)
3. Avvik som prosent av Budsjett [Budsjett 2] (fortegn kan være snudd i hht til rapportdefinisjon)

Kompetanseutvikling i kystskogbruket 2014 - 2018

Feltprosjekt Trøndelag

KOMPETANSEUTVIKLING I KYSTSKOGBRUKET

Prosjektrapport:

Feltprosjekt Trøndelag – Informasjon tilpassa nye skogeiere

Bakgrunn:

Mange av skogeierne ønsker å utnytte ressursene i skogen sin, men lave tømmerpriser kombinert med et tynt bemannet veiledningsapparat og lite direktekontakt med skogeier, gir lite aktivitet hos skogeier. Slik skogeierundersøkelsen fra Bygdeforsk (rapport 4/2014) viser, virker direkte kontakt med skogeier aktivitetsstimulerende.

På denne bakgrunn har det i Trøndelag de siste ti årene vært gjennomført regionvise skogpårdriverprosjekter som jobber direkte opp mot skogeier. Skogpårdriverne er uavhengige iff skogsamvirke og de andre tømmeromsetningsaktørene, og opererer i et arbeider i samarbeid med kommunens skogansvarlig og de andre aktørene i skogbruket. Prosjektene har vært rigget i samarbeid med kommuner, fylkesmannen, fylkeskommunen, og skognæringa gjennom Skognæringa i Trøndelag. Resultatet av arbeidet i slike skogpårdriverprosjekter er at skogansvarlig i kommunen utfører flere av sine lovpålagte oppgaver, men også at interessen og engasjementet for det øvrige skogbruksrettede arbeidet øker. Sammen med aktiviteten til skogpårdriver skaper dette synergier.

Skognæringa Kyst har som overbygning for de fylkesvise nettverkene i Kystskogbruket vært aktiv pådriver og støttespiller for etablering og gjennomføring av de regionvise skogpårdriverprosjektene. Erfaring fra prosjektene har stor overføringsverdi for arbeidet opp mot skogeiere i kystskogregionen, og Skognæringa Kyst har i samarbeid med RURALIS gjennomført forskningsbasert evaluering av arbeidet, [se rapport her](#).

Skognæringa Kyst har som overbygning for god dialog med skogpårdriverprosjektene i Trøndelag. Prosjektet Kompetanseutvikling i kystskogbruket har siden oppstarten vært i dialog med alle de regionvise skogpårdriverprosjektene for å se etter muligheter for etablering av feltprosjekt knyttet opp mot skogpårdriveraktiviteten.

Erfaringer fra Trøndelag viser at etablering av såkalte skogpårdrivere i ulike varianter har stor effekt på både den generelle aktiviteten i skogbruket, på skogbrukskompetansen hos skogansvarlig i kommunen og hos skogeier. Faglige satsingsområder som skogsbilvegbygging og skogskjøtsel gir direkte effekt på antall skogsvegprosjekter og dekar med gjennomført skogskjøtsel.

Som eksempel fra skogpårdriverprosjektene i Trøndelag, viser rapporten fra prosjektet i region Namdalen et det er gjennomført besøk hos over 400 skogeiere. Skogpårdriverarbeidet har vært i befatning med i alt 162 vegprosjekter på til sammen 22 mil. Dette har medført en investering anslått til ca. 130 millioner kroner, og med et tømmertilfang på om lag 750 000 m³. Det ble i prosjektperioden utarbeidet byggeplaner for 73 km skogsveg. I tillegg til besøk hos skogeierne er det avholdt godt over 100 skogfaglige arrangementer med skogeiere som målgruppe.

Bevisstgjøringen av skogeierne er kanskje den viktigste jobben som gjøres. Aktivitetspådriving og veiledning bidrar til økt aktivitet og verdiskaping i skognæringa. Samlet for Namdalen har aktivitetsnivået på alle områder vært høyere i prosjektperioden (2014-17). Hvis denne utvikling skal fortsette, og potensialet for aktivitetsøkning og verdiskaping skal utnyttes, er det svært viktig for skognæringa at arbeidet med å få på plass permanent ordning med skogpårdrivere/skogveiledere fra 2019 lykkes. I mellomtiden pågår det utviklingsarbeid i skognettverk over hele Trøndelag for å videreutvikle «verktøykassa», og for å holde trykket oppe i næringa.

Det norske Skogselskap har som formål å fremme forståelsen for skogens mangesidige betydning og å arbeide for et godt skogbruk. En av Skogselskapenes primære oppgaver er informasjonsforvaltning og -spredning. Det norske Skogselskap har en redaksjon som blant annet gir ut det uavhengige fagtidsskriftet Norsk Skogbruk.

Skognæringa Kyst og Det norske skogselskap har de siste tre årene samarbeidet også i kompetanse- og informasjonsutviklingsprosjektet *Informasjon og kunnskapsløft*. Samarbeidet har fungert godt, og var grunnlaget for at ideen til å knytte skogeierretta informasjonspakker opp mot fagbladet Norsk Skogbruk og Skogselskapets skogfaglige-, redaksjonelle-, journalistiske- og kommunikasjonsmessige kompetanse.

I dialogen med skogpådrivernetverkene kom ideen til utvikling av informasjonspakke, hvor vi også prøvde å nå ut gjennom nye kommunikasjonsformer med mobilen som viktig kanal for å nå nye skogeiere med informasjon om skogbruk.

Som del av det overbyggende hovedprosjektet Kompetanseutvikling i kystskogbruket har Skogkurs lagt inn egeninnsats til bruk i de ulike feltprosjektene. For de ulike skogpådrivernetverkene i Trøndelag var Skogkurs allerede en sentral aktør gjennom Aktivt Skogbruksinstruktørene i fylket, og det gjennomføres ulike typer kurs i dette samarbeidet. For Trøndelag var derfor den mest aktuelle egeninnsatsen fra Skogkurs knyttet til utvikling av hjemmesida. I tillegg kunne det være aktuelt å tilpasse og videreutvikle noen av Skogkurs sine kurstilbud retta mot nye skogeiere.

Prosjektide:

Mobilen som "kompetanse-hevingskanal" i pådriverprosjekt. Et utvalg nye skogeiere (vurdert av skogpådriverne i nettverka) har fått tilbud om Informasjonspakke tilpassa nye skogeier: Norsk Skogbruk med innhold tilpasset nye skogeiere, tilsendt i papirutgave, digital utgave, som nyhetsbrev på epost og mobil. Informasjonen som sendes ut tas inn som ressurs i skogpådrivernes kontakt med skogeierne. Pakken følges opp med kurstilbud retta mot nye skogeiere.

Målgruppe:

- «Nye» skogeiere i Namdal, Innherred, Orkdal, Selbu og Meldal

Prosjekteier: Skognæringa Kyst

Prosjektansvarlig: Norsk Skogbruk

Prosjektgruppe bestående av samarbeidspartene:

- Skogpådriver i Namdal, Knut Sklett
- Skogpådriver i Innherred, Aage Berg
- Skogpådriver i Orkdal, Ivar Syrstad
- Skogpådriver i Selbu og Meldal, Morten Llen
- Norsk Skogbruk v/Line Venn, redaktør
- Skognæringa Kyst v/Kompetanseprosjektet, Torgunn Sollid

Aktiviteter

1. trinn – august – oktober 2016:

- Utvelgelse av aktuelle nye skogeiere i de fire skogpårdriverområdene.
- Innhenting av epostadresser og mobilnummer

2. trinn, september 2016- november 2017:

- Utarbeidelse av nyhetssaker tilpassa introduksjon med tema «Ny skogeier i Trøndelag».
- Utarbeidelse av nyhetstjeneste tilpassa mobil.
- Utvikling av nyhetsbrev tilpassa for målgruppen for utsending på epost.
- Utvikling av hjemmesida for nyhetsformidling.
- Tilby Skogkurs-kurs retta mot nye skogeiere.

3. trinn, desember 2017 – mars 2018:

- evaluering med bruk av spørreundersøkelse på epost til deltakende skogeiere

Gjennomføring fra Norsk Skogbruk:

Oktober 2016 gjennomførte Norsk Skogbruk en todagers reportasjetur til Trøndelag, først i Nord og så i Sør. Vi samlet relevant stoff fra de to fylkene både om skogpårdriver-aktiviteten som er rettet direkte mot nye skogeiere og hvilke effekter, resultater og respons dette får. Skogpårdriverne, Tor Morten Solem i Sør-Trøndelag og Åge Berg i Nord-Trøndelag fulgte opp Norsk Skogbruk i dette.

Sakene Norsk Skogbruk lagde ble grunnlaget for et eget temanummer som ble første utgaven de «nye skogeierne» i de to fylkene fikk i et års abonnement sponset av prosjektet. Abonnementet ble sponset for å gjøre de nye skogeierne kjent med næringas eneste uavhengige nyhetsformidler og talerør og for å undersøke om jevnlig skogbruksnyheter og stoff har betydning for interessen og aktiv skogforvaltning av ny eiendom. Tidligere erfaringer gjort gjennom skogpårdriver-nettverket har vist at det er litt trådt å nå fram til nye skogeiere og få dem innlemmet i nettverkene i skogbruket både lokalt, men også å få dem kjent med og engasjert i næringen generelt. Tanken var at en månedlig nyhetsoppdatering ville være med å stimulere denne interessen, gi kunnskap, engasjement og helhetlig forståelse for næringen, verdikjeden og skogeierens rolle og betydning som råstoffbesitter.

Temanummeret ble sendt ut i konvolutt med følgebrev om prosjektet. Det ble også laget et eget skriv der seks aktive lokale representanter fra skognæringa i Trøndelag forteller hvorfor de leser Norsk Skogbruk. Dette for å synliggjøre hvilken nytte bladets nyhetsoppdatering har for andre i næringen som kanskje de nye skogeierne har et forhold til. Eller hvis de ikke kjenner disse representantene, kunne de «bli kjent med» et knippe aktuelle «skog-folk» i sitt hjemfylke.

Pakken ble sendt ut i slutten av november 2016, deretter månedlig abonnement på papirutgaven av Norsk Skogbruk frem til og med oktober-nummeret i 2017. Alt ble sendt i posten – adressene hadde skogpårdriverne.

Pakken innebar også tilbud om flere nyhetskanaler:

- digital tilgang til bladet på PDF samt tilgang til bladets nyhetsarkiv
- nyhetsbrev på mail
- SMS-meldinger på tlf.

Utvikling av hjemmesida:

Skogkurs har som en del av prosjektet jobbet med videreutvikling av hjemmesida Kystskogbruket.no. Prosjektet etablerte også en egen kystskogbrukskategori på hjemmesiden til Norsk Skogbruk, og en inngang til Norsk Skogbruks hjemmeside på Kystskogbrukets nettside. Det vil gi enklere tilgang til relevant stoff. I tillegg er fane for kompetanseutvikling forbedret, og det er utviklet en tydeligere forbindelse med Skogkurs, med kursoversikter for

Resultater:

Temabladet fikk svært gode tilbakemeldinger fra Norsk Skogbruks allerede eksisterende lesere i regionen. Det skulle imidlertid vise seg vanskelig å få de nye skogeierne til å respondere på det utsendte tilbudet. Få meldte tilbake med e-postadresser og/eller telefonnumre og bestilte disse tjenestene.

Skogpådriverne har i liten grad hatt nytte av denne tilnærmingen til informasjonsspredning. Å bruke fagbladet Norsk Skogbruk ga i seg selv gode tilbakemeldinger fra lesere av bladet, men fungerte i liten grad som kanal for å nå ut til skogeiere med «tynn tråd» til skogen.

Avslutningen av abonnementet ble fulgt opp med en utsendelse av novembernummeret i 2017, der alle fikk et godt tilbud om videre abonnement. Norsk Skogbruk tilbød første halvåret gratis i bytte med abonnentenes e-postadresser, for også å kunne tilby nyhetsbrev på epost og nå målgruppen med spørreskjema som evaluering av prosjektet. Resultatet av utsendelsen ga liten respons.

Analyser av trafikken på hjemmesida viser at besøk på Kystskogbruket genererer noe besøk på Norsk Skogbruk sin side. Fane for kystskogbruksstoff på sida Norsk Skogbruk genererer i liten grad trafikk til hjemmesida Kystskogbruket.no.

Pådrivernetverka med «skogmentoren» har ikke i forventet grad bruket nyhetsartikler som informasjonskanal for å nå ut med relevant informasjon. Slik har det blitt mindre respons enn forventet. Kan skyldes både stort arbeidspress hos skogpådriverne, og at dette er blitt «glemt» i arbeidshverdagen. Men det kan også skyldes at mange skogeiere ikke opplever et fagblad av denne typen som relevant for dem.

Evaluering av prosjektet

Generelt kan vi si at prosjektet ble mer krevende enn forventet. Skogpådriverne i de ulike feltprosjekta har allerede flere oppgaver enn de greier å innfri, og det viste seg vanskelig å få tatt ut potensialet som informasjonspakkene kan ha som kunnskapskilde i kontakten med skogeier. I en travel hverdag tapte det generelle informasjonsarbeidet mot den mer spesifikke informasjonen skogeier må ha ved gjennomføring av tiltak på eiendommen.

Dette førte i neste runde til at det ble mindre behov for Skogkurs sin innsats i dette feltprosjektet. Skogkurs sin egeninnsats ble derfor kanalisert over til bruk i Felles fylkesoverbyggende feltprosjekt, med utvikling av kompetansepakker for Kystskogbruket i samarbeid med Fylkesmannsgruppa i Kystskogbruket, se egen rapport fra Skogkurs.

Opprinnelig var det budsjettet med at hovedprosjektet skulle bidra med å få i gang prosjektet, og med regnskapsføring, og å bistå i rapporteringa. Utviklinga i feltprosjektet førte imidlertid til behov for større engasjement fra prosjektleder i hovedprosjektet. Det er derfor påløpt timer for oppfølging av prosjektet ut over budsjett.

Spørreundersøkelse

Det er i siste halvdel av prosjektet gjort en større innsats for å få tak i e-postadressene til alle skogeierne som har deltatt gjennom skogpådrivemøttverkene. For utbytte av prosjektet syns vi det var riktig å legge ned denne innsatsen for å få kartlagt hvordan målgruppen har vurdert

Men epostlisten vil også benyttet til å følge opp skogeierne og tilby Norsk Skogbruks gratis Nyhetsbrev (som i år vil doubles i antall som en del av en informasjonsspredningsstrategi for å synliggjøre både bladet og næringen i større grad.). Skogeierne fra Trøndelag vil også framover få tilbud om å følge bladet på Facebook. Videre vil Norsk Skogbruk følge med og se om målgruppen viser mer interesse i 2018 ved å melde seg på Nyhetsbrevet eller FB.

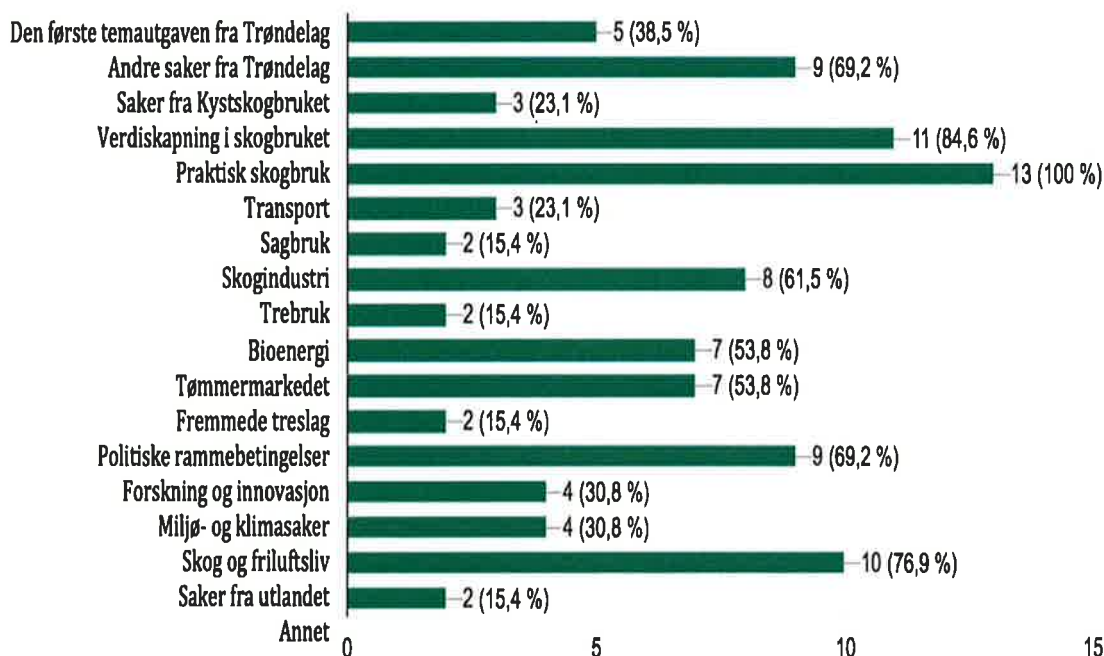
En mulig forklaring på så dårlig respons på informasjonspakkene kan være at gratis produkter ikke blir verdsatt og at mottaker dermed heller ikke legger særlig innsats i å bli kjent med produktet.

Selv om spørreundersøkelsen har få respondenter og en svarprosent på 19, kan vi på bakgrunn av svarene oppsummere følgende:

- Temaene praktisk skogbruk og verdiskaping i skogbruket blir mest lest.
- Bladet Norsk Skogbruk fyller et relevant behov for informasjon
- Bladet Norsk Skogbruk bidrar til å gjøre leseren mer kjent med næringen
- Bladet Norsk Skogbruk bidrar til å gjøre skogeieren mer engasjert og aktiv
- Lesing av bladet gjør skogeier til en bedre beslutningstaker

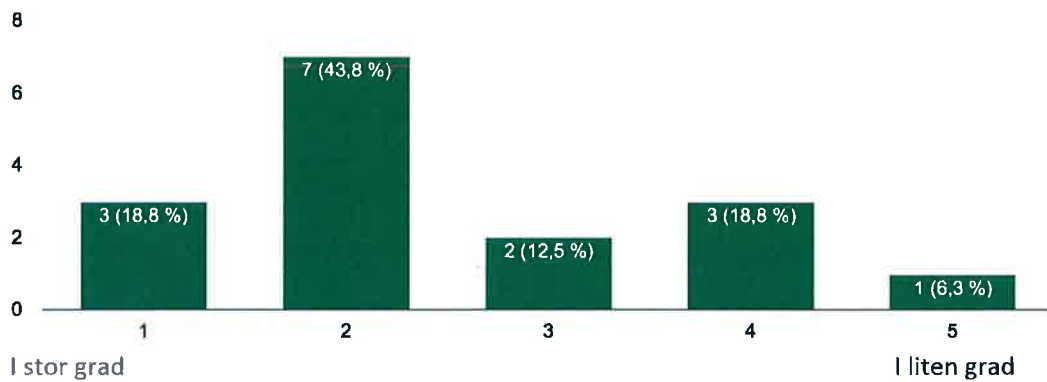
11. Hvilke temaer leser du helst om?

13 svar

15. Synes du Norsk Skogbruk fyller et relevant behov for informasjon

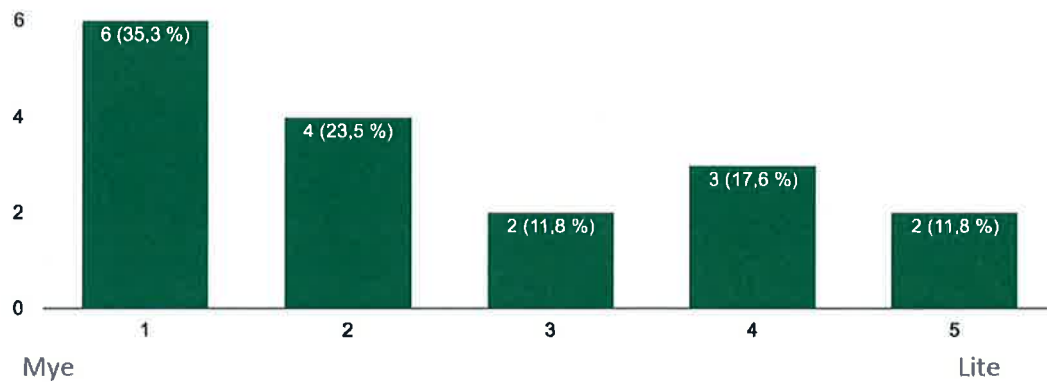
16 svar

12. Synes du abonnementet på Norsk Skogbruk har gjort deg bedre kjent med næringen?

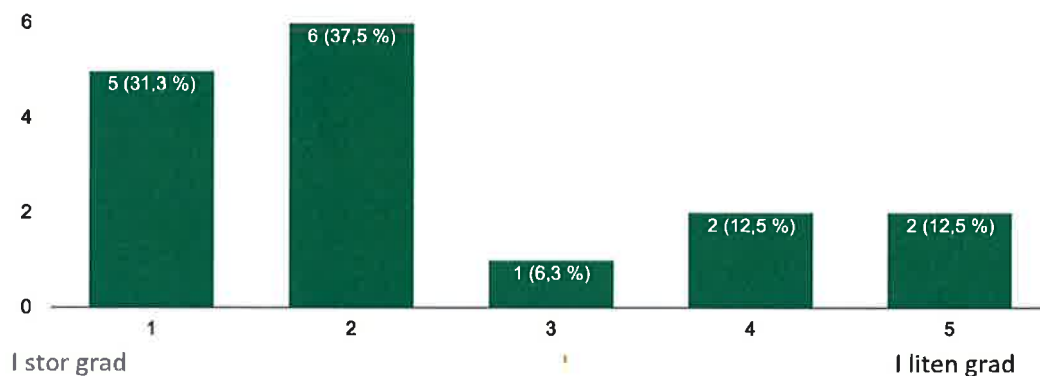

17 svar

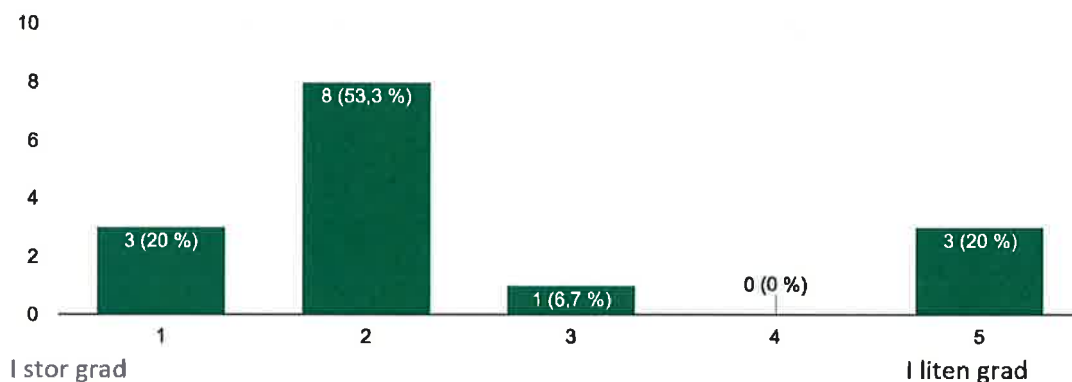
13. Gjør informasjon gjennom Norsk Skogbruk og Nyhetsbrevet deg til en mer engasjert og aktiv skogeier?

16 svar

14. Gjør dette informasjonstilbudet deg til en bedre beslutningstaker i skognæringen?

15 svar

Konklusjon:

Bladet Norsk Skogbruk som informasjonskanal mot skogeier med «tynn tråd» til eiendommen sin har ikke hatt effekt av betydning, selv med de tilpasninger som er gjort. Skogeiere som har fått tilbud om bladet, har i liten grad benyttet seg av tilbudet.

Evalueringen viser imidlertid at den mindre andelen som har tatt i bruk bladet, er godt fornøyde og føler at bladet gir relevant og interessant informasjon.

Kommunikasjonsarbeid mot skogeier er krevende på flere måter, både i forhold til innhold og kommunikasjonsform. Virkemidlene på tilpasses både fylkesvis og lokalt.

Erfaringene fra feltprosjektet i Rogaland viser at et samarbeid med mellom lokal presse og Skogkurs kan gi lesere. Det faglige stoffet som formidles må være «nært» skogeier innholdsmessig, og presenteres gjennom de informasjonskanalene skogeier er på fra før, det vi si den lokale avisa.

Prosjektregnskap

KOSTNADER	Budsjett			Regnskap	
	Ant nye skogeiere som får blad	Pris pr abonnement	Tilbud pr nettverk	Egeninnsats	Iht regnskapsrapp.
Norsk Skogbruk til nettverka:					
Selbu	45	590	26 550		
Orkdal	45	590	26 550		
Innhherred	45	590	26 550		
Namdal	45	590	26 550		
Totalpris ant abonnemeter			106 200		
Tjenester fra Norsk Skogbruk:	ant timer(blader)	"enhetspris"			
Utvikling av nyhetsbrev tilpasset mobil	45	600	27 000		
Utvikling av mobiltjeneste	42	600	25 200		
Utvikling av nyhetsbrowser på hjemmesida	42	600	25 200		
Pakking og utsending av blader og brev	12	600	7 200		
Kostnader utsending av infobrev og blader	47	200	9 400		
Sum totalt fra Norsk Skogbruk:			200 200		188 699
Egeninnsats aktørene:					
Gjennomføring i nettverka - egeninnsats	4	140 000	560 000	160 000	
Oppfølging fra Skogkurs *			230 000	30 000	
Prosjektoppfølgning Line (Planlegging, tilpasset nyhetsstoff, gjennomføring, rapportering)	38	600	22 800	55 000	
Sum prosjektarbeid			812 800	245 000	
Sum prosjektutgifter			1 119 200	433 699	
FINANSIERING					
Kompetanseprosjektet, Verdiskapingsfondet (dvs 19 % av tot.budsj.)			200 000		200 000
Kompetanseprosjektet, Utviklingsfondet (21 000 kr)**					
Norsk Skogbruk, egeninnsats			22 800	55 000	
Egeninnsats Skogkurs*			230 000	30 000	
Egeninnsats pådrivernetverka			560 000	160 000	
Sum egeninnsats pådrivernetverka			812 800	245 000	
Sum finansiering			1 012 800	445 000	
Resultat i prosjektet**					11 301

* Disse midlene er brukt til utvikling av Kystskogbruket.no, synliggjøres på prosjektrapport fra Fylkesmannens

**Planlegging, gjennomføring, og rapportering, 35 x 600=21 000 kr, timer ført på hovedprosjektet. Overskuddet føres derfor tilbake til hovedprosjektet.

Oversikt over egeninnsats fra aktørene oversendes på forespørsel.

Signert regnskapsutskrift, se vedlegg.

Faktisk mot budsjett 1 og 2

Report: GL 60 A4 NO, Enh: Beløp, Budsjettvariant 2: Inneværende budsjett, Prosjekt: 201 - Prosjektnr 2017 - Felprosjekt Trøndelag, Periode fra: Des/2015, Periode til: Apr/2018, Rapport: Spesialrapport Skognæringsa Kyst SA

Powered by Xidger
 Foreløpige tall

Beløp er avrundet

	Valgte perioder			Hittil i år		
	Faktisk % ¹	Budsjett % ²	Avvik % ³	Faktisk % ¹	Budsjett % ²	Avvik % ³
Avsetning inntekter						
Andre inntekter						
Sum inntekter	188 699					
Andre kostnader			-188 699			-200 000
Sum andre kostnader	188 699		-188 699			-200 000
Sum kostnader	188 699		-188 699			-200 000
Driftsresultat	-188 699		-188 699			-200 000
Ordinært resultat	-188 699		-188 699			-200 000

1. Prosent av basis rad (foregående rad markert med *)
2. Avvik mellom Faktisk og Budsjett [Budsjett 2] (fortegn kan være snudd, i hht rapportdefinisjon)
3. Avvik som prosent av Budsjett [Budsjett 2] (fortegn kan være snudd i hht til rapportdefinisjon)

Kompetanseutvikling i kystskogbruket 2014 - 2018

Feltprosjekt Rogaland

Rapport for året 2017

Informasjonsserien Skogen- det grønne gull

Bakgrunn

Prosjektet Informasjonsserien Skogen –det grønne gull ble til fordi det er et stort behov for å spre kunnskap om skogbruk til skogeiere i Rogaland. Uten tradisjon for og kunnskap om skogbruk har skogen stort sett fått stå å vokse uten å få nødvendig stell. I dag står mye skog hogstmoden rundt om, og man ser ofte at skogeierne ikke har den nødvendige kunnskapen som trengs for å ta gode økonomiske beslutninger.

Å treffe skogeieren fra alle kanter i 2017

Det som er unikt med denne informasjonsserien er at den er designet for å treffe nåtidens skogeiere fra alle kanter. Måten skogbruket forholder seg til skogeieren er i dag ofte gjennom gamle kanaler, med gamle budskap eller tilpasset skogeiere for 15 år siden. Nye informasjonskanaler som sosiale medier blir lite brukt og det blir ikke tatt hensyn til at folk flest håndterer informasjon på en annen måte i dag enn for 15 år siden, fordi de blir utsatt for en enorm mengde informasjon som de må sortere effektivt.

Informasjonsserien Skogen – det grønne gull treffer skogeiere med informasjon fra flere hold. Både direkte på kurs og skogdager, gjennom pressen, gjennom sosiale medier og gjennom kommunen og næringsaktører. På denne måten vil vi gjøre informasjon lettere tilgjengelig for skogeieren anno 2017.

Her følger en kort oppsummering av hva som har blitt gjennomført i 2017 og hvordan prosjektet ligger an i forhold til prosjektplanen.

Gjennomførte aktiviteter

Artikler, annonsering og presse

Fem artikler har blitt produsert slik som planlagt. De ble publisert i Bondevennen og etterpå i noen andre kanaler, blant annet Skogselskapet.no, Vestnytt og Norsk Skogbruk. Det har også blitt utført noe presse- og annonseringsarbeid i forbindelse med fagarrangementene. Arrangementene har blitt annonsert i lokalaviser, på sosiale medier, og i Bondevennen. Samarbeidspartnere som lokale skogeierlag, Fylkesmannen, kommunene og lokale bondelag har spredt informasjon om arrangementet via egne kanaler. Informasjon har og blitt spredt via sms tjenesten Sveve og e-post.

Det ble også gjort et stykke arbeid i forbindelse med et regnskapskurs som Bondelaget arrangerte, der Skogkurs bidro med informasjon om skatteregler på skogeiendommer og informasjon om skogfondsordningen. Regnskapskontor som har mange klienter innenfor skogbruket ble kontaktet og oppfordret til å delta.

Fagarrangement

I prosjektplanen står det at hver artikkel skal akkompagneres av et fagarrangement to steder i fylket som tar sikte på å gi utdypende informasjon om temaet. Dette ble gjennomført på en litt annen måte enn planlagt. Skognæringa Kyst og Skogkurs utviklet et nytt skogdagskonsept tilpasset skogeiere langs kysten som vi benyttet oss av, i tillegg til å arrangere egne

skogdager. Det ble derfor tatt opp flere tema på grunnleggende nivå på hvert arrangement istedenfor å ha et tema på hver dag. Dette er arrangementene vi har hatt:

- Skogdag med tema vei på Jørpeland 18. Mars
- Skoglagsdag 8. Juni i Stavanger (medarrangør)
- Skogdager 20. Og 23. September på Vinterlandbruksskolen Jæren
- Skogdag på Jørpeland 28. Oktober
- Skogdag på Tveit 4. November
- Skogdag i Suldal 4. November

Informasjon på kommunene sine nettsider

Kommunenes rådgivere på skog har blitt tilbudt en mal med informasjon om skogbruk til sine nettsider. Til nå er det kun Hjelmeland kommune som har tatt i bruk malen som vi vet om. Noen av de andre kommunene har vært flinke til å legge ut nyheter når vi har arrangement.

Facebooksiden "Spør Skogbruksløst" er blitt opprettet. Her vil det legges ut råd og informasjon om kurs o.l. for skogeiere. Skogeiere kan også bruke siden til å legge ut spørsmål som en rådgiver med kompetanse på skog kan svare på. Fylkesmannen og kommunene sine rådgivere vil svare på spørsmålene. Å ha redaktøransvar for Facebooksiden er prosjektet sitt ansvar.

Endringer i prosjektgjennomføring

Den opprinnelige prosjektplanen har blitt endret noen ganger underveis gjennom året. Disse endringene har ført til at informasjonsserien fortsetter i 2018. Det blir laget et tillegg til den opprinnelige prosjektplanen som skal gjelde for 2018. Under følger beskrivelse av endringene som har gjort at prosjektet avviker fra den opprinnelige planen:

- F0 E1** Samarbeid med Vinterlandbruksskulene ble mindre omfattende enn planlagt. Opprinnelig var planen at alle fagarrangementene skulle være i samarbeid og at deltakere skulle kunne delta utenfra i tillegg til elevene fra vinterlandbruksskulene. Skulene sitt skogfaglige undervisningsopplegg var såpass begrenset i tid og omfang at de ikke ville erstatte så mye av et etablert undervisningsopplegg med prosjektet sitt.
- F0 E1** Skognæringa Kyst sitt prosjekt for kompetanseheving av kystskogbrukseieren fikk utviklet et skogdags-konsept av Skogkurs som vi fikk pilotteste i Skogens grønne gull prosjektet. Dette gjorde at vi fikk lagt til pilottesting og evaluering av skogdag-konseptet i prosjektet, samt finansiering av det.
- F0 E1** De ekstra aktivitetene og finansieringen fra Skognæringa kyst førte også til at prosjektet ikke blir avsluttet i 2017. Prosjektet vil videreføres og utvides i 2018.
- F0 E1** Den delen av prosjektet som regnes som feltprosjekt i Skognæringa Kyst sitt kompetansehevingsprosjekt avsluttes. Det gjør også pilottesting av skogdager.

Framdrift av prosjektplan

	PLANLAGT	GLENNOMFØRT	TIDSBRUK PROSEKTLIEDER
Artikler	Produsere fem artikler Liten sak om artikkelserien	Produsere fem artikler Liten sak om artikkelserien Spredt artiklene til andre publikasjoner Presseskriver har ført til nyheter og notiser i lokalavisene. Blant annet oppslag i Strandbuen om Skogsveg.	8 dager
Fagarrangement	6 kursdager i samarbeid med Vinterlandbruksskulene	2 kurs for vinterlandbruksskulene fordelt over 3 dager 3 skogdager i samarbeid med Kystskogbruket og Skogkurs 2 "egenregulerte" skogdager Omfattende markedsføringsarbeid for hvert arrangement unntatt de i samarbeid med vinterlandbruksskulene.	17 dager
Kommune nettsider	Presentasjon for kommunene Lage mal, legge ut på en kommune nettside. Tilby malen til de andre kommunene Oppfølging Evaluering	Det har gått etter planen, men mer oppfølging trengs for å få kommunen til å ta i bruk malen. Kun en kommune har benyttet seg av den. Malen finnes på bokmål og nynorsk. Det har også blitt laget en Facebookside kalt "På skogbruksløypen" for skogeiere kan stille spørsmål til kommunale og fylkesvise skogfaglige rådgivere. Det kan også legges ut tips og saker til skogeiere. Prosjektet er redaktør for siden.	9 dager
Kurs	Arrangere økonomikurs	Det viste seg at Skogkurs allerede planla økonomikurs for regnskapsførere i samarbeid med Bondelaget. Derfor brukte vi heller tid på markedsføring av dette.	2 dager
Prosjekt drift	Planlegging, Opprette samarbeidsforhold og eventuelt avtaler. Evaluering og rapportering	Gjennomført etter planen, samt brukt tid på endringer underveis i økonomi og planer.	12 dager
			Totalt 48 dager

Økonomi

Inntekter	budsjett	regnskap	fordringer	Sum
FM Rog Skogkulturmidler	150000	100000		
FMRog UTM	60000	45000		
Kompetansehevingsmidler Kystskog	80000		80000	
Rogaland Skognæringsforum Infospredningsprosjekt	15000	0		
Deltakeravgift på kurs	22500	0		
Deltakeravgift	30000	0		
Kommunale rentemidler	0	9880		
Støtte til skogdager			62300	
RFK kursstøtte	25000	0		
Sum inntekter	382500	154880	142300	297180

Utgifter	Budsjett	Regnskap	Fordringer	sum
Arbeidstimer	282600		216000	
Materiell, post	20000	6188		
Innleid kompetanse	24000	27011		
mat/kaffi	8000	14057		
Markedsføring	15000	24880		
Eventuelt	7900			
Reise	25000	1441		
Sum utgifter	382500	73576	216000	289576

Resultat

7603,63

Feltprosjekt Vest-Agder

SKOGSELSKAPET
AGDER

Skognæringen Kyst

Kongens gate 42

Postboks 2501

7729 Steinkjer

Postadresse: Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Besøksadresse: Fylkeshuset i
Arendal

Telefon: 94162221

agder@skogselskapet.no
www.skogselskapet.no

Org.nr: 969 574 632

Kontonummer: 2800 30 00259

PROSJEKTRAPPORT

«Kompetanseløft hos kommende og nye skogforvaltere»

Prosjekteier er **Agder Skog- og Trenæringsforum**, og prosjektet driftes av **Skogselskapet i Agder**. Undertegnede, Kåre Haugaas, er prosjektgjennomfører.

Prosjektgruppe:

Karl Gjermund Damli, fylkesskogmester og sekretær for Agder Skog- og Trenæringsforum

Christian Espegren, daglig leder Skogselskapet i Agder

Kåre Haugaas, prosjektgjennomfører

Viktig:

- På grunn av skifte av daglig leder i Skogselskapet i Agder, fikk prosjektet en uheldig forsinkelse i oppstartsfasen.
- Det ble fra tilsagnshaverne godtatt at prosjektet ble forskjøvet i tid, og strekker seg derfor ut i første halvår av 2018. Dette svekker etter vårt syn ikke prosjektet.
- Styret i **Skogselskapet i Agder** har ved flere anledninger drøftet organiseringen og fremdriften av prosjektet, og kom på styremøtet 6. juli 2017 frem til at det var nødvendig å øke bemanningen. Undertegnede, Kåre Haugaas, som er styreleder i Skogselskapet i Agder, ble da formelt hyret inn til å gjennomføre prosjektet.
- I søknaden av 20. januar 2016 var prosjektet stipulert til kr. 425 000,- der egeninnsatsen til Skogselskapet i Agder var satt til kr. 42 000,-.
- Viktig samarbeidspartner er **Skogkurs**.

Følgende har bidratt med finansieringen:

Skognæringa Kyst, gjennom prosjektstøtte fra Verdiskapningsfondet for skogbruk og Skogtiltaksfondet, **Fylkesmannen i Aust Agder og Vest Agder, og Vest Agder fylkeskommune**. Videre bidrar Skogselskapet i Agder med betydelig egeninnsats.

Det er tilsammen gitt tilsagn på kr 230 000:

1. Skognæringa Kyst (brev av 29.08.2016)	kr. 130 000,-
2. Fylkesmannen i Aust- og Vest Agder (brev av 01.07.2016)	kr. 50 000,-
3. Vest Agder Fylkeskommune (brev av 10.06.2016)	kr. 50 000,-

Prosjektet er todelt:

- 1) Det holdes kurs for nye skogeiere rundt i Agderfylkene.
- 2) Det lages ei E-bok (ibooks) i samarbeid med Skogkurs og Skognæringa Kyst.

Del 1 - Kurskvelder:

Pr. 1. desember 2017 er det avholdt:

- Vegårshei – kurs over tre kvelder. En kveld inne, en på sagbruket i Åmli og en kveld ute.
- Lyngdal – kurs over en kveld inne, og planlagt ny kurskveld ute våren 2018.
- Grimstad – kurs over en kveld inne, og planlagt ny kurskveld ute våren 2018.

Deltakerantallet på kveldene har variert fra 4 til 19 personer - tilsammen 54 deltakere.

Erfaringene med disse kurskveldene er at invitasjonen bør gå gjennom det lokale skogeierlaget, da det er flere tydelige tilbakemeldinger på at **Skogselskapet** er en ukjent aktør for flere. Skogeierlaget og Skogselskapet sees ofte på som samme organisasjon.

Videre er opplegget fra Vegårshei absolutt å foretrekke - med en kveld inne, et bedriftsbesøk og avslutningsvis en kveld ute i skogen.

Tilbakemeldingene fra de som har deltatt har vært gode. Så godt som samtlige deltakere har vært personer fra målgruppa – nye skogeiere.

Del 2 – Boka:

Arbeidet med E-boka har pågått i 2. halvår 2017. Skogkurs v/Jon Eivind Volden og undertegnede, slutførte boka like før Jul. «Slipp» var 3. januar 2018.

Boka omhandler de viktigste spørsmålene som jeg mener nye skogeiere går med.

Utfordringene var å skrive enkelt og kortfattet. Tilbakemeldingene så langt er gode.

Boka er kun nettbasert, i PDF-format og i Apple-versjon. Dette var bestemt før jeg begynte arbeidet.

I boka er det godt med bilder og en rekke henvisninger til linker og hjemmesider. Valg av bilder og linker var tidkrevende, men svært viktig.

Boka kan etter mitt skjønn lett kunne brukes som utgangspunkt for andre deler av landet. Flere av avsnittene er helt stedsuavhengige, mens noen avsnitt naturligvis har fått Agderfylkenes særpreg.

Det er holdt to telefonmøter med resurspersoner, og tekstutkastet har vandret en del rundt for å få innspill og faglige korrigeringer. Dette har vært nyttig.

Videre har jeg vært bevisst på å ha tett kontakt med personer fra målgruppa, og har da fått mange viktige innspill både om innhold og utforming.

NB: Skogkurs rapporterer for seg om deres ressursbruk.

Kostnader 2016:

Arbeidet i 2016 dreide seg mye om «bygging» av prosjektet og utforming av søknaden. Dette skjedde bl.a. etter drøftinger i styret i Skogselskapet i Agder, i Agder Skog- og Trenæringsforum og etter drøftinger med andre aktuelle fylkeslag i Skogselskapet, Skogkurs og lokale næringsorganisasjoner. Dette arbeidet ble gjort av Solveig Gonsholt, daværende daglig leder i Skogselskapet.

Videre ble prosjektet bl.a. presenterte på en samling i Kristiansand i regi av Skognæringa Kyst, på det årlige kontaktmøtet for skogbruket i Agder og på storsamlingen for unge bønder i Agder mv.

75 timer av kr. 650,- pr time

kr. 48 750,-

Kostnader 2017:

I 2017 er det brukt tid til å igangsette prosjektet. Videre har vi ved flere anledninger informert om prosjektet, bl.a. på *Naturligvis* på Evjemoen, *Dyrskuet* i Lyngdal og i Seljord og på flere andre samlinger der vi har møtte nye skogeiere.

70 timer a kr 650 pr time

kr. 45 500,-

(NB: Timesatsen på 650 kr/t er beregnet ved å ta Skogselskapets utgifter til drift av organisasjonen fordelt på et årsverk a 1750 timer. I flg. regnskapet for 2016 var dette 637 kr/t. Legges det til en prisvekst på 3 % i 2017, får vi 650,- kr/time. Denne satsen brukes på oppgaver utført av daglig leder.)

(Kåre Haugaas – KH – innleid - timepris satt til kr 500,-):

KH: Utarbeidelse av eget kursopplegg - 20 timer a kr. 500,- pr.t.	= kr 10 000,-
KH: Forberedelser til hver kurskveld 5 kvelder a 2 timer a kr. 500,-	= kr 5 000,-
KH: 5 kurskvelder a 5 timer (4 t. varighet + reise) a kr 500,- pr t.	= kr 12 500,-
KH: Reise 567 km a kr 4,10	= kr 2 891,-
<u>Kostnader servering/lokaler (stipulert til kr 100 pr deltaker)</u>	<u>= kr 5 400,-</u>
	<u>kr 35 791,-</u>

KH: Arbeidet med teksten til E-boka 130 timer a kr 500,- pr. t.	kr 65 000,-
<u>KH: Bilder 65 bilder a kr. 100,-</u>	<u>= kr 6 500,-</u>
	<u>Kr 71 500,-</u>

SUM (Kåre Haugaas) kr 107 291,-

TOTALSUM 2017: = kr. 152 791,-

Egeninnsatsen i 2016 og 2017 er beregnet til = kr 30 000,-

Egeninnsatsen: I prosjektsøknaden var det budsjettert med kr 42 000 i egeninnsats. Som vist over er egeninnsatsen i prosjektet så langt beregnet til kr. 30 000. De resterende 12 000 vil bli brukt i 2018.

Sum: 2016 + 2017 + egeninnsats = kr 221 541,-

Av tilsagn på kr 230 000 anmodes det nå om å få utbetalt kr. 190 000. Dette gjelder for arbeidet i 2016 og 2017. De resterende kr 40 000 kommer vi tilbake til ved prosjektslutt.

Vi foreslår følgende fordeling for 2016 og 2017:

Fylkesmannen i Aust- og Vest Agder (tilsagn kr. 50 000,-)	kr 40 000,-
Vest Agder Fylkeskommune (tilsagn kr. 50 000,-)	kr 40 000,-
Skognæringa Kyst (tilsagn kr. 130 000,-)	kr 110 000,-

**Vår anmodning er at disse beløp innbetales i løpet av januar 2018 til
Skogselskapet i Agder – konto 2800 30 00259**

Aktivitet i 2018:

Boka skal nå gjøres kjent/tas i bruk. Derfor blir markedsføring en prioritert oppgave, særlig i Agder-fylkene. Det er viktig å få frem at boka er gratis! Allerede nå er det stor aktivitet på fb.

Det blir også viktig å informere de andre områdene i landet om at boka kan være et utgangspunkt for tilsvarende publikasjon i deres områder.

Kurs: Det vil på sen vinteren bli satt fokus på 3-4 områder,- særlig i Vest Agder, med en kveld inne og en kveld ute i skogen. Eventuelt bedriftsbesøk avtales på de enkelte kurs.

NB: Invitasjonen går om mulig gjennom det lokale skogeierlaget, og det er viktig å ha med faghjelpen, skogbrukslederen eller skogbrukssjefen.

Kurskvelden inne, som varer ca 4 timer, følger opplegget som er brukt de tre andre stedene, Vegårshei, Lyngdal og Grimstad.

Kurskvelden ute, med varighet inntil 4 timer, er en vandring rundt i skogen der en ser og drøfter det vi møter av spørsmål og utfordringer langs ruta. Fokus vil særlig være på veivedlikehold, planting, ungsogspleie og ikke minst produksjon av godt råstoff til industrien. Et av hovedfokusområdene er også å bruke nettversjonen av skogbruksplanen.

Oppsummering: Prosjektet vil avsluttes i løpet av 1. halvår 2018 med hovedvekt på kursing av nye skogeiere. Her blir boka viktig.

Det gjenstår nå kr 52 000 til siste etappe av prosjektet, hvorav kr 12 000 er gjenstående egenandel. Vi vil ved prosjektets slutt anmode om å få utbetalt de resterende kr 40 000.

Vi vil også foreta en grundig evaluering av hele prosjektet.

Undertegnede er av den oppfatning at bok-prosjektet om mulig burde ha vært bygd på flere plattformer enn bare i Apple, f.eks. i android. En ikke ubetydelig del av målgruppa bruker ikke Apple-plattform (I-phon/I-Pad). Dette kan jeg ikke nok om.-

Agder Skog- og trenæringsforum og Skogselskapet i Agder har ikke så langt drøftet veien videre, men vi vil tro at det er interesse for å videreutvikle kursdelen. Å fortsette samarbeidet med **Skognæringa Kyst** er svært naturlig.

NB: Behovet for grunnopplæring synes å være stor både hos skogeiere og hos allmenheten. Boka/PDF-versjonen vil da være et viktig og naturlig hjelpemiddel.

Arendal 04.01.2018

Christian Espegren – daglig leder

Kåre Haugaas - prosjektgjennomfører